Blandín de Cornualla

Anònim

A cura de Jordi Tiñena

ELS NOSTRES AUTORS

bromera

11.ª EDICIÓ

Escaneado con CamScanner

Blandín de Cornualla

Anònim

Edició a cura de Jordi Tiñena

ELS NOSTRES AUTORS

bromera

Escaneado con CamScanner

INTRODUCCIÓ

Blandín de Cornualla és una novel·la medieval de cavalleria; una novel·la a la manera del *roman* medieval[1], escrita en vers i que recull l'ideal cavalleresc elaborat en el s. XII per la literatura francesa, a partir de relats èpics i mítico-folclòrics anteriors, del delicat concepte de la *cortesia* de les corts provençals, i dels elements fantàstics i meravellosos de la literatura popular. I en aquest sentit,

---

[1] «El *roman* medieval és un gènere situat a mig camí entre el conte folclòric i la novel·la moderna; com aquell, recull elements fantàstics i meravellosos de la tradició popular i els transforma en substància pròpia de la narració, però, com la novel·la, el *roman* tracta sempre de fer versemblants tots els elements del relat i procura mantenir la lògica interna del discurs narratiu», (pròleg d'Arseni PACHECO a *Blandín de Cornualla i altres narracions en vers dels segles XIV i XV*, Barcelona, 1983, pàg. 12).

Escaneado con CamScanner

cal adscriure'l, tant pel tema com per l'ambient, en l'anomenada *matèria de Bretanya*, malgrat la diferent perspectiva que manté el nostre desconegut autor sobre aquest món cavalleresc.

1. EL CONCEPTE DE CAVALLER

Aproximadament durant el s. XII, Europa, i especialment la França septentrional, és l'escenari de profundes transformacions socials i polítiques que havien d'alterar considerablement l'organització feudal vigent des de l'any mil. El resultat és una nova societat en expansió econòmica, i de tot tipus, que hom ha anomenat, en expressió de M. Bloch, *la segona edat feudal*. Es tracta més bé de modificacions que no d'una ruptura amb el passat immediat. En tot cas, els canvis produïts modificaren el sistema pròpiament feudal i obligaren les classes dirigents a una adaptació a les noves circumstàncies, a través d'una reformulació ideològica dels conceptes de l'organització social i política[1].

Un dels conceptes, de gran importància, que sofreix aquesta transformació, i que ens interessa especialment per la seva repercussió literària és el de *cavaller* (chevalier).

El terme és la traducció del llatí *miles* o *cabalarius*, utilitzat a Europa ja a finals del s. X. Es tractava realment de professionals de la guerra, no provinents de l'aristocràcia, lligats als grans senyors per juraments de fidelitat, la missió dels quals era assegurar la pau en els dominis

---

[1] Per a aquesta etapa històrica vegeu el clàssic llibre de Jacques LE GOFF, *La Baja Edad Media*, Madrid, Siglo XXI, 1984.

Escaneado con CamScanner

d'aquells i que ascendien de categoria social en relacionar-se amb els grans senyors i rebre d'ells, pels seus serveis en la guerra, la concessió d'un feu. L'existència de dos conceptes diferents i en relació, *dominus-milites/cabalarius*, això és, *senyor* i *cavaller*, com a contraposats indica tant la diferència social d'ambdós com la relació de dependència en què es basava la societat feudal[1].

A partir del s. XII, però, l'expansió econòmica possibilita el reclutament de mercenaris per als exèrcits que, a peu i armats innoblement (ganivets, arcs,...), reben diners pels seus serveis; en conseqüència, la guerra deixa de ser la funció pròpia de la cavalleria.

El concepte de *cavaller*, llavors, és adoptat com a propi pels grans senyors. D'aquesta manera, la cavalleria deixa de tenir una significació funcional militar i passa a designar un estament tancat al qual s'hi accedeix únicament a través d'un ritus cerimonial: l'*adobament* (adoubement), que si en un principi es referia a l'acte funcional de dotar d'armes el guerrer, ara al·ludeix a la cerimònia mitjançant la qual el cavaller entra en una *institució* de caràcter elitista i superior, reservada als elegits, i amb un codi força complex[2].

En definitiva, aquest important canvi condueix, en l'aspecte social, a la fixació d'una noblesa de caràcter hereditari, basada en el fet del naixement i la pertinença a aquesta institució, i en l'aspecte ideològic, a l'elaboració d'un *ideal* que justifiqués i ennoblís l'adopció de la cavalleria per part de l'aristocràcia, i la convertís en una

---

[1] Veg. G. DUBY. «Los orígenes de la caballería», a *Hombres y estructuras de la Edad Media*, Madrid, Siglo XXI, 1977, pp. 209-228.

[2] veg. Ramon LLULL *Llibre de l'ordre de cavalleria*.

Escaneado con CamScanner

institució tancada i reservada.

Pel que fa a la literatura, al costat dels gèneres populars i èpics, explicats a la vora del foc, o narrats per joglars itinerants, i la de caràcter religiós, fonamentalment hagiogràfica, les corts provençals, quant a la lírica, i les de la Bretanya, més al nord, quant als gèneres narratius, estimulen la creació d'uns models literaris d'acord amb els nous temps i amb l'ideal de la vida cortesana, amorosa i cavalleresca: la poesia dels *trobadors*, escrita en llenguadocià o provençal, i el *roman courtois*, escrit en vers francès, de *matèria clàssica*, més o menys històrica, i de *matèria de Bretanya*.

2. LA MATÈRIA DE BRETANYA

D'aquesta producció literària ens interessa especialment el *roman breton*, o, més en general, la *matèria de Bretanya*.

Amb aquesta denominació s'acostuma a designar el *corpus* narratiu, novel·lístic, escrit en vers, i originàriament en francès, nascut a l'empara de les corts de Bretanya, durant el s. XII, que gira a l'entorn de la figura mítica del rei Artús i de les aventures dels seus cavallers[1].

---

[1] La figura del rei Artús pertany al món mítico-llegendari del País de Gal·les, per bé que se li hagi volgut trobar una identitat històrica bé com a capitost romà en el poema gal·lès *Gododdin* (~600), bé com a cabdill vencedor dels anglosaxons en una obra de Nennius (~800), entre altres. Aquestes llegendes i tradicions foren recollides en els *Mabinogion*, conjunt de relats gal·lesos, i recollides i tractades com a fets històrics a la *Historia Regum Britanniae* de Godofred de Monmouth, amb la traducció de la qual es convertiren en matèria literària per al *roman breton*.

Per a aquesta qüestió, i per a la *matèria de Bretanya* en general, veg. Carlos GARCÍA GUAL *Primeras novelas europeas*, Madrid, 1974, i, del mateix autor, *Historia del rey Arturo y de los nobles y errantes caballeros de la Tabla Redonda*, Madrid, 1983.

Escaneado con CamScanner

Hereus de les cançons de gesta, dels relats mítics i llegendaris, i de l'ideal cavalleresc i amorós de la poesia trobadoresca, incorporada a França per Elionor d'Aquitània, els relats bretons constitueixen, pel seu valor intrínsec i per l'extraordinària influència que tingueren, i potser encara tenen indirectament, una de les peces més importants, si no la més important, de la literatura medieval.

Aquest cicle novel·lístic és iniciat a la segona meitat del s. XII per Chrétien de Troyes (~1.135-~1.190), servidor, primer, del comte de Champagne i, després, de Felip d'Alsàcia, i ell n'és el màxim i el millor representant.

L'obra de Chrétien de Troyes està composta per cinc obres: *Erec i Enid*, *Cligés*, *Lancelot o El cavaller de la carreta*, *Ivain o El cavaller del lleó*, i *Perceval o El conte del Graal*, inacabada[1]; totes són en vers i estan centrades en la figura de diferents cavallers de la Taula Rodona. El rei Artús, que no és mai protagonista, lliga i dóna coherència al conjunt.

Chrétien de Troyes se'ns presenta com un dels grans novel·listes de la literatura francesa i de la cultura europea del moment: per la seva habilitat narrativa, per la facilitat versificadora, per la seva consciència de la tècnica literària, pel seu refinament cortesà, no exempt d'alguns tocs realistes, i per un cert distanciament irònic.

La seva obra és significativa de les aspiracions i les inquietuds de la *civilització de la cortesia*. Ell, certament,

---

[1] En català, hi ha *El cavaller de la carreta*, editada per Bromera, a cura de F. MARCHIRANT. En són quatre les narracions a l'abast en la seva traducció castellana; *Erec y Enid*, preparada per Carlos ALVAR, Editora Nacional, Madrid, 1982, *El caballero de la carreta*, preparada per L.A. DE CUENCA i C. GARCÍA GUAL, Alianza Editorial, Madrid, 1983, *El caballero del león*, preparada per M. J. LEMARCHAND, Ediciones Siruela, Madrid, 1984, i *Perceval*, preparada per M. DE RIQUER, Espasa Calpe, Madrid, 1961.

Escaneado con CamScanner

no inventa els temes de la *matèria de Bretanya*, però en reelaborar-los i adaptar-los a la nova sensibilitat cortesana, els fa *literatura* i, en conseqüència, els universalitza. Perquè Chrétien és totalment conscient de la seva tasca d'escriptor, i d'escriptor al servei d'un ideal, sota el qual batega la defensa de tot un món.

Hi ha en les seves obres, més enllà del toc romàntic en la creació d'un món fantàstic ribetejat d'elements realistes i quotidians, una clara intenció moral: la imposició de la visió cavalleresca de la societat i de l'amor; la justificació i la defensa de l'ordre de cavalleria en la seva missió de dirigir els destins de la societat francesa.

En definitiva, representa millor que cap altre, en paraules de C. García Gual, l'optimisme humanista de la civilització cavalleresca i cortès, i la màxima fita cultural del feudalisme.

Per últim, la transcendència de l'obra de Chrétien fou tal que molt aviat tingué continuadors. Entre ells destaquem Robert de Boron amb la trilogia *Joseph d'Arimathea*, *Merlí*, i *Perceval*, amb interpolació de temes cristians, i Walter Mapp amb la denominada *Vulgata del Sant Graal*, on refon, amplia i ordena el conjunt de narracions sobre la matèria. D'altra banda, la seva influència derivarà fins als *llibres de cavalleries* dels segles XV i XVI, que havien de tornar boig Alonso Quijano.

3. LA MATÈRIA DE BRETANYA EN LA NOSTRA LITERATURA[1]

Atesa la relació de la noblesa i dels trobadors cata-

[1] En teniu una visió general a M. DE RIQUER *Història de la Literatura Catalana*, II, Barcelona, 1964, pàg. 13 i ss.

Escaneado con CamScanner

lans amb les corts provençals, no ens pot estranyar que aquestes narracions aviat fossin conegudes a les terres de la Corona d'Aragó.

Ja en el mateix s. XII, el trobador Guerau de Cabrera se'n fa ressò en el seu *Ensenhament*[1], on són citats el rei *Artús*, el seu nebot *Galvany* i *Erec*, amb al·lusions referents a les narracions de Chrétien. I Bernat Desclot, en la seva *Crònica*, narra la llegenda de l'engendrament de Jaume I d'una manera molt semblant a com és explicada la de Galaad, cavaller fill de *Lancelot*, que conclourà l'aventura del *Sant Graal*. Ens consta, d'altra banda, que Pere III ordenà fer una còpia de la *Taula Rodona* i que Joan I tenia el *Merlí*. Així mateix, no és estrany trobar cavallers reals, com Galeot de Bardaxí, amb els noms dels personatges de ficció, i que aquests apareguin citats en la literatura dels ss. XIV i XV (p. e. en el *Viatge al Purgatori* de Ramon de Perellós o al *Tirant lo Blanch* de Joanot Martorell).

Literàriament, la producció d'obres relacionades amb la *matèria* degué ser, possiblement, molt superior a les mostres que s'han conservat, més aviat escasses.

Deixant de banda el *Jaufre*, anònim i d'autoria catalana discutida, però adreçada al rei Alfons II, totes les obres o fragments, originals o traduccions, que ens han pervingut daten dels ss. XIV i XV. Del s. XIV són les dues úniques obres originals i íntegres que posseïm: *La Faula*, de Guillem de Torroella, i el *Blandín de Cornualla*, d'autor anònim. També d'aquest segle daten una tra-

---

[1] L'*Ensenyament* és una llarga composició, a manera de sirventès, contra el joglar Cabra, de la casa de l'autor; consta de 216 versos, i ofereix un panorama complet de la cultura literària del moment: trobadors, èpica, matèria de Bretanya i mites clàssics.

Escaneado con CamScanner

ducció íntegra de la *Requesta del Sant Graal* i els fragments de les traduccions del *Tristany* i del *Lancelot*. I és del segle XV l'adaptació i la traducció d'un fragment de *La mort d'Artús*, que amb el títol de *La Tragèdia de Lançalot* féu Mossèn Gras[1].

4. EL BLANDÍN DE CORNUALLA

4.1. *Autoria i llengua*

El text que comentem, que, com ha estat dit, cal situar a principis del XIV (o potser a finals del XIII), consta de 2.394 versos octosíl·labs apariats, i ens ha arribat en un únic manuscrit, força incorrecte, obra d'un copista italià.

Contra el que és habitual en aquest segle, el seu autor ha volgut romandre anònim, i no tenim, doncs, cap dada que ens permeti de formular la més mínima hipòtesi. En canvi, sí que podem, gràcies a l'estudi de la llengua que empra, situar-lo geogràficament en un àmbit nacional ben determinat, malgrat que les opinions dels crítics sobre aquest assumpte no sempre hagin estat coincidents.

Avui, però, s'accepta com a indubtable que el seu autor pertanyia a una zona de domini lingüístic català:

[1] *La Faula* de Guillem de Torroella ha estat editada per P. BOHIGAS i J. VIDAL ALCOVER, Edicions Tàrraco, Tarragona, 1984; i *La Tragèdia de Lançalot* de Mossèn Gras, inclosa la reproducció de l'incunable, per Martí DE RIQUER, Edicions dels Quaderns Crema, Barcelona, 1984. Pel que fa al *Blandín de Cornualla*, és inclòs en el volum núm. 96 de la M.O.L.C., d'Ed. 62, a cura d'A. PACHECO.

D'altra banda, una traducció del *Tristany* de J. BÉDIER, versió en prosa francesa dels originals, la teniu editada per les Edicions dels Quaderns Crema, Barcelona, 1984. La traducció catalana, com també la introducció, és de CARLES RIBA.

Escaneado con CamScanner

malgrat que el text està escrit en llenguadocià o provençal, els catalanismes de tot tipus hi són tan abundants i evidents que només poden ser satisfactòriament explicats per la procedència lingüística del seu autor. Fóra inversemblant, a pesar que s'ha intentat, creure que un escriptor provençal —quan aquesta llengua té encara un prestigi reconegut en la poesia— es mostri tan inhàbil en la seva pròpia llengua. El nostre anònim pretén escriure en provençal clàssic, però el traeixen constantment les solucions catalanes, com s'esdevé en tots els nostres poetes cultes del s. XIV, de tal manera que, llevat dels filòlegs, es pot dubtar, raonablement, si s'està davant d'un text provençal catalanitzat o d'un text català aprovençalat[1].

4.2. *Una novel·la de cavalleria*

La nostra narració relata les aventures, d'armes i d'amor, de dos cavallers errants de Cornualla, anomenats Blandín de Cornualla i Guiot (o Guillot) Ardit de Miramar. I si és cert que només la procedència d'ambdós, això és, la regió bretona de Cornualla, la lliga directament amb la *matèria de Bretanya*, a manca d'elements llegendaris o de l'aparició de personatges o noms de lloc del *cicle artúric*, també és cert que per molts detalls i per l'atmosfera, si no per la intenció, cal relacionar-la-hi clarament. No és per tant en algun element aïllat on cal cercar aquesta relació, sinó en l'acumulació de petits elements.

Deixant de banda la llengua en què està escrita, prou significativa, s'adscriu a la més pura tradició narrativa me-

---

[1] veg. M. DE RIQUER *Història...*, II, op. cit., pàg. 18, nota 5.

Escaneado con CamScanner

dieval, i de la novel·la artúrica, en utilitzar el vers octosíl·lab apariat, comú al *roman courtois* de la literatura francesa i la provençal, que nosaltres coneixem amb el nom de *noves rimades*.

És, però, en el contingut on més evident es fa la relació; en la presentació d'un món entre real i fabulós que aprofita tots els recursos (personatges, espais i situacions) del *roman breton*, per bé que no hi manqui l'originalitat i una *perspectiva* d'autor un bon xic diferent, com veurem més endavant.

Quant als personatges, el nostre relat se'ns mostra original només en la seva elecció, en la mesura que cap d'ells (Blandín, Guiot, Brianda o Peitavín) no apareix en cap dels textos artúrics coneguts; en canvi, el seu comportament i els seus atributs, igual que els dels personatges secundaris que hi intervenen, els acosten als *personatges tipus* d'aquells. Blandín és en tot moment el cavaller cortès i valent, ornat amb totes les qualitats de l'ideal cavalleresc de la *cortesia*: jove, bell, mesurat, cortès, valent, generós, lleial, amb sentit de l'honor, discret, etc. Brianda respon també al prototipus de la donzella. I els personatges secundaris són també els típics de les novel·les artúriques, des dels mals cavallers, que són derrotats, precisament perquè no actuen d'acord amb l'ideal exigit[1], fins als informadors habituals, l'ermità i el pastor, passant pels inevitables gegants, malvats i armats, també inevitablement, amb una maça.

---

[1] Així el cavaller negre del viver, que s'adreça descortesament a Guiot, o els cavallers que el fan presoner, en batalla desigual, el senyor dels quals és vençut després per Blandín, que li perdona la vida perquè a la fi es comporta correctament; o els cavallers clarament descortesos que guarden, i ocupen, el castell de Brianda.

Escaneado con CamScanner

Els espais del nostre relat, d'altra banda, són també els habituals en aquests tipus de narracions: boscos, prats, jardins i castells, amb les connotacions significatives i funcionals que els són pròpies (i que per no allargar aquesta introducció, s'expliquen en notes a peu de pàgina).

No hi manquen, lògicament, les escenes de batalla i d'amor, aquestes últimes molt esquemàtiques, que constitueixen el nucli central de la novel·la, harmònicament ajustades al codi cavalleresc: la figura del cavaller errant en busca d'aventura per tal d'aconseguir fama i honor, el socors a les donzelles, els combats, els diàlegs, mesurats i educats, iniciats gairebé sempre amb les paraules *gentil* i *cortès*, l'esbarjo plaent i lleuger, etc. Ni falta, tampoc, l'element fabulós o meravellós: un ocell que parla, un sarraí que no pot morir a no ser que li arrenquin una dent, una donzella encantada, i un astor de propietats fantàstiques.

Fins i tot alguns detalls ens recorden les narracions de Chrétien: Blandín du, com el cavaller del lléo, Ivain, armes vermelles, i els dos amics, Guiot i Blandín, se separen en un punt i emprenen camins diferents i aventures distintes, que el narrador ens relata seguint primer l'un i després l'altre, com succeeix en el *Perceval o el Conte del Graal* amb Perceval i Galvany, respectivament, o al *Lancelot o el cavaller de la carreta* amb aquest i Galvany. Fins i tot, i salvant totes les distàncies i els elements rondallístics, la conquesta de l'astor per part de Blandín dóna pas als amors amb Brianda, igual que a la conquesta de l'esparver, una altra au de presa, segueixen els amors d'*Erec* i *Enid*, o el fet que la novel·la s'iniciï, donant pas a la primera aventura, amb un fet insòlit i prodigiós, protagonitzat per un animal, igual que en algunes de les novel·les del de Troyes.

Escaneado con CamScanner

Amb tot això, però, no volem dir que totes les semblances siguin degudes a una influència directa de Chrétien, ni que el nostre autor el segueixi servilment. No feia falta. El gènere fou tan conegut i estava tan codificat, puix que seguia sempre un mateix esquema, que per força n'havia de recollir molts elements. Altrament no estaríem davant d'una novel·la de cavalleria. D'altra banda, el nostre text, molt més esquemàtic i de qualitat literària clarament inferior als de Chrétien, és indubtablement una creació original i, com ja hem esmentat i direm més endavant, manifesta una posició ideològica davant del món cavalleresc un bon xic diferent.

4.3. *L'element fabulós o meravellós*

Més amunt ja n'hem esmentat la seva presència, més o menys comuna al conjunt de narracions d'aquest tema, que apareix des del primer moment, i que possiblement cal relacionar amb la influència de dues fonts literàries, culta l'una i popular l'altra, distintes i a la vegada probablement relacionades.

Ens referim, pel que fa a la culta, als *lais*, narracions breus i en vers de caràcter meravellós i sovint ambientades en el món artúric, anteriors i contemporànies a l'obra de Chrétien, i pel que fa a la popular a l'anomenada *rondalla meravellosa*, com ja va assenyalar encertadament V. Propp[1].

---

[1] Vladimir PROPP *Morfología del cuento*, Ed. Fundamentos, 3.ª ed., Madrid, 1987. L'autor estudia els elements de la rondalla meravellosa i els classifica i els analitza detalladament en trenta-una *funcions*, en la seva terminologia. Gairebé totes les funcions bàsiques de la part central de la rondalla poden ser localitzades, en el nostre relat, en l'episodi del desencantament de Brianda.

Escaneado con CamScanner

A cap lector, mínimament atent, del *Blandín* se li pot escapar la similitud que hi ha entre l'encantament de Brianda i el motiu del conte popular de *La Bella Dorment*; ni tampoc no se li passarà per alt el to rondallístic de les proves que ha de superar Blandín per aconseguir l'objecte màgic, en aquest cas el Blanc Astor, capaç de despertar la donzella del seu son d'encanteri i obrir el camí de la felicitat als joves i bells protagonistes. Són, sens dubte, elements de *rondalla meravellosa.*

L'autor aprofita materials del conte popular i els refon en l'estructura de la seva narració, conservant, però molts dels elements de l'arquitectura d'aquests tipus de rondalles.

4.4. *Estructura i narrativa*

El *Blandín*, malgrat no tenir un únic fil argumental i estar constituït per una successió constant d'aventures, pot ser estructurat en tres parts.

—La primera part abraça des de l'inici fins a la separació dels dos amics. En ella se'ns anuncia el contingut de la narració i se'ns presenten i caracteritzen els personatges a través de dues aventures, continuació lògica l'una de l'altra.

—La segona part segueix les aventures dels dos cavallers per separat i culmina amb el desencantament de Brianda. Com ja s'havia insinuat en la primera part, mentre Guiot és vençut, Blandín triomfa i resulta vencedor.

—La tercera, per últim, reprèn la narració a partir del moment en què ambdós cavallers es van separar, els posa novament en contacte en una nova aventura de Blandín, i es precipita cap al final de la novel·la, on es con-

Escaneado con CamScanner

centra el seu *sentit*, a manera de conclusió i consell.

L'acció —que es desenvolupa amb molta rapidesa, i fins i tot precipitació— i els diàlegs dominen tota la narració. Gairebé no hi ha elements descriptius, i els pocs que hi apareixen, en les escenes de batalla sobretot, es repeteixen contínuament, i no van més enllà d'unes poques pinzellades.

Blandín de Cornualla és, narrativament, una novel·la força esquemàtica. Inútilment cercarem els detalls: els castells són simplement bells i graciosos, els gegants malvats, les donzelles belles i gentils, en els jardins hi ha arbres i ocells que canten meravellosament, i les escenes d'amor només hi són apuntades, més suggerides que no narrades. Només les escenes de batalla són una mica més desenvolupades, i això amb una pobresa de mitjans expressius evident.

Els personatges, d'altra banda, són extraordinàriament *plans*, sense complexitat, sense conflictes interns, i sense cap evolució al llarg del relat.

Tots aquests elements, si tenim en compte la riquesa de les primeres novel·les del gènere, situen la nostra narració en un nivell literari notablement inferior.

Malgrat això, l'autor del *Blandín* mostra un cert domini de la tècnica narrativa en la manera de lligar els diferents episodis i, en especial, en la unificació del relat en un únic fil narratiu, després de la narració de les aventures que Guiot i Blandín segueixen per separat: aquesta unificació es fa a través d'un parlament del protagonista, que d'altra banda resumeix l'acció de la novel·la fins al moment de la separació, seguint també en això el model de la *matèria* on són freqüents aquestes recapitulacions abans del final del llibre per tal que l'auditori recuperi el fil narratiu.

Escaneado con CamScanner

D'altra banda, aquest procediment, possiblement provinent de les *cançons de gesta*, on és habitualment utilitzat, juntament amb els elements rondallístics i la presència constant del narrador que es dirigeix a l'auditori amb expressions com «no cal dir», «no cal parlar», acosten el nostre text als gèneres narratius orals.

Malgrat el seu esquematisme i la falta d'ornamentació literària, i la inhabilitat mostrada per l'autor en el domini del provençal, que ens fan pensar en un escriptor ocasional, no professional[1], el *Blandín*, tot i que la considerem una obra menor, ofereix una lectura plaent i és una mostra curiosa i original d'aquest tipus de narració.

4.5. *Sentit del Blandín*

Ja hem anunciat repetidament al llarg d'aquestes pàgines que la visió sobre el món cavalleresc que ens oferia aquesta obra ens semblava diferent a la que palesen les novel·les clàssiques del gènere, en què l'autor s'identifica plenament amb el món que descriu i, doncs, el defensa i l'ajusta al model ideal i literari establert.

En el llibre que teniu a les mans, i com ha estat observat per M. de Riquer, hi ha, en canvi, una actitud més despreocupada i irònica, que pot observar-se en el tractament de l'element fabulós i en alguns detalls relatius als herois, i en la mateixa despreocupació pels elements més literaris, descriptius i ornamentals, que hi són elidits, com ja s'ha dit anteriorment.

---

[1] Com els trobadors, conscients i orgullosos del seu paper d'escriptors, o com el mateix Chrétien que així ho fa constar en l'inici de les seves novel·les.

Escaneado con CamScanner

Efectivament, les escenes en què apareix l'element fabulós són introduïdes a la novel·la sense que l'autor prepari el clima de misteri adequat i són presentades amb absoluta normalitat dintre d'una trama eminentment realista. Igualment, poden trobar-se notes tan poc adients a la gravetat i seriositat d'una obra de tema cavalleresc com la resposta, ben poc cortesa, de Blandín quan mostra la seva indignació dient: «Mostreu-me aquelles bèsties, que ja se m'han inflat els nassos pel que m'heu contat d'aquell sarraí».

Però on l'autor sembla distanciar-se més del model és en el final de la novel·la; final feliç en què els dos cavallers renuncien a l'exercici de les armes en benefici d'una vida tranquil·la i familiar.

Aquesta proposta, que aconsella seguir als seus lectors, sembla més pròpia de les aspiracions burgeses de pau i felicitat sedentària que del codi amorós i cavalleresc del *roman breton*[1].

D'altra banda, la contraposició entre els dos cavallers, Guiot i Blandín, resulta molt significativa d'aquest distanciament ideològic. Així, Guiot, que actua mogut únicament per l'obtenció de la fama personal, acaba sempre derrotat, mentre que Blandín triomfa, perquè emprèn els fets d'armes per tal de socórrer i ajudar el proïsme.

Per tot plegat, el *Blandín de Cornualla* apunta, bé que molt esquemàticament, un conjunt d'elements que

---

[1] Val la pena recordar que una actitud així és clarament censurada al *Erec i Enid* de Chrétien: Erec es retira de les armes i es lliura a la vida amorosa i tranquil·la amb Enid, la qual cosa és motiu de la crítica i menyspreu vers Erec, que per recuperar fama i honor es veurà obligat, esperonat per la mateixa Enid, a emprendre novament la recerca d'aventures.

Escaneado con CamScanner

anuncien una nova visió del món cavalleresc, i que tindran la seva expressió en la *novel·la cavalleresca* posterior. Malgrat que els límits són força imprecisos, el *Blandín* ha de ser situat, i no solament des del punt de vista cronològic, entre les novel·les clàssiques de la *matèria de Bretanya* i el *Tirant lo Blanc*.

5. AQUESTA VERSIÓ

El text que llegireu ha estat prosificat i catalanitzat segons la llengua actual, a partit del text original en vers provençal. Hem intentat ser el màxim possible de respectuosos amb ell, a pesar que aquest respecte ens hagi portat a solucions una mica dures i la prosa se n'hagi ressentit. Els pocs elements que hi hem afegit o modificat no n'afecten el contingut ni, almenys així ho hem intentat, el ritme, i són de caràcter secundari. Hem defugit també els arcaismes innecessaris, alhora que una modernització excessiva. Sí que hem conservat, en canvi, el lèxic relatiu a l'armament o al codi cavalleresc, que ha estat anotat a peu de pàgina. Les línies de punts indiquen l'absència de versos en l'original. Completen aquesta edició les notes, un apèndix que reprodueix un fragment de l'original i unes propostes de treball.

JORDI TIÑENA

Escaneado con CamScanner

Blandín de Cornualla

Escaneado con CamScanner

En nom de Déu començaré un bell dictat i mostraré els fets d'amor i de cavalleria, i de franca companyonia que van fer dos cavallers, bons guerrers de Cornualla, que volgueren anar pel món i cercar aventura.

L'un té per nom Blandín de Cornualla[1], i l'altre es fa dir Guiot Ardit de Miramar. I us diré que ells es prometeren amistat i juraren solemnement que es tindrien ferma fidelitat l'un a l'altre. I quan això hagueren promès, cadascun

---

[1] Cornualla és una regió de l'Oest de Bretanya, la capital actual de la qual és Kemper. El rei Marc del *Tristany* és de Cornualla. Pel que fa al nom de Blandín, no apareix en cap narració coneguda de la matèria; sí en canvi el sufix diminutiu: Daudin el salvatge, Galgantin, Gaudin de la Muntanya, etc.

Escaneado con CamScanner

va prendre el seu arnès[1] i, muntant sobre bons destrers[2] com a bons cavallers, un dilluns ben de matí marxaren de l'hostal[3] i emprengueren el camí; entraren pels deserts[4] i cavalcaren tot el dia, l'un al costat de l'altre, parlant alegrement sense que se'ls presentés cap aventura.

Un jorn, de bon matí, prosseguint el viatge, s'endinsaren per un bosc[5]. Després de cavalcar força estona per aquell boscatge veieren un gosset[6] que venia tot dret cap a ells i se'ls posava al davant, fent camí amb ells; meravellats d'aquest fet es digueren l'un a l'altre: «Això és sens dubte l'inici d'una aventura»[7]. Llavors va dir Blandinet:

---

[1] *Arnès*: conjunt d'armes ofensives del cavaller. De vegades designa també les armes defensives. Pel que fa a les armes, vegeu M. DE RIQUER *L'Arnès del Cavaller*.

[2] *Destrer*: cavall de combat dels cavallers. Molt preuat i potent. Se l'anomena destrer perquè és conduït amb la mà dreta, quan no va muntat, pel servidor. Per al camí s'utilitzava el palafrè, cavall dòcil i noble, que també muntaven les dames i les donzelles.

[3] *Hostal*: té un sentit general; lloc on hostatjar-se; des dels més rics als més humils.

[4] *Desert*: té també un sentit general; lloc no habitat on el cavaller cerca l'aventura.

[5] El *bosc* és un dels espais típics d'aquest tipus de narracions; lloc entre fantàstic i hostil on generalment el cavaller troba l'ajut i les indicacions de pastors i ermitans, com en la nostra novel·la, més endavant.

[6] Molt sovint, l'aventura és indicada per un fet meravellós o estrany protagonitzat per animals; al *Blandín* aquesta primera pel gosset i la segona, que dóna pas a totes les altres, per l'ocell que parla.

[7] La paraula *aventura* és clau; és el fil conductor de la narració i, a més, fa

Escaneado con CamScanner

—Seguim-lo fins a la nit i veurem quin camí prendrà i quina aventura mostrarà.

Després d'aquestes paraules, el gosset arrencà a córrer i, sortint del camí, va entrar per un torrent[1] fins que trobà una cova profunda que s'endinsava a la terra i, primer el cap després tot ell, hi entrà i desaparegué. Això ho veié Guiot Ardit i quedà força sorprès. Blandín, que no havia vist res, digué al seu company Guiot:

—¿Veieu el gos enlloc?

—En aquesta cova ha entrat —respongué Guiot.

—Espereu-me Guiot Ardit —va dir llavors Blandinet— que jo vull entrar dins per buscar l'aventura. Espereu-me durant tres dies. Després no us preocupeu per mi.

—Faré el que em demaneu, amic —respongué Guiot—. Partiu quan vulgueu que aquí em trobareu.

Aquí s'acomiadaren i Blandinet entrà a la

---

que l'heroi passi d'un medi tancat, el real, a un medi obert, el món ideal, on pot perfeccionar-se moralment. La consecució de l'aventura màxima (aquí el desencantament de Brianda) restitueix l'ordre original. D'altra banda, perfila l'ideal del cavaller que la cerca; els seus elements són l'atzar i el perill, i la realització, el fet d'armes, que pot ser un fi en ell mateix o un mitjà per assolir un fi superior (Guiot/Blandín).

[1] El Símbol dels rius, aquí un torrent, és també un tòpic. Es considera una supervivència dels mites celtes, d'altra banda comú a altres cultures. Serà l'entrada a un món sobrenatural, al qual només els nobles cavallers tenen accés (CIRLOT *Diccionario de símbolos*).

Escaneado con CamScanner

cova tot armat d'armes vermelles[1] i d'altres, com a bon cavaller d'aventura. Després d'anar força temps en la fosca, veié una gran claredat i, al lluny, un hostal de molt bella portalada, cap on es dirigí. En arribar-hi, un porter li obrí la porta i li digué:

—Entreu en aquell hort, on certament trobareu aventura, si la busqueu.

Llavors Blandinet hi va entrar. Aquí trobà, vertaderament, molt gran deport i sota l'ombra d'un bell pomer florit s'adormí. I mentre ell dormia profundament arribaren dues donzelles molt belles i l'una digué a l'altra:

—Un bell cavaller dorm allà, sota aquell pomer florit. Et prego que l'anem a despertar, perquè si ens podia rescatar d'aquell gegant[2] que aquí ens té preses, nosaltres l'estimaríem de bon grat.

Llavors elles se'n van anar vers Blandín i li van dir:

—Bell cavaller seguiu el vostre camí abans que vingui el gegant ja que de segur us mataria si us pogués agafar, que n'ha mort molts d'altres que

[1] El color vermell és símbol solar de la mitologia celta; és el color del sol i de la mort. Freqüentment, els cavallers armats amb armes d'aquest color (entre ells Ivain i Blandín) combaten en circumstàncies estranyes que es relacionen amb l'altre món.

[2] Els *gegants* són figures habituals en aquestes novel·les. Sempre són presentats com a malvats i cruels i porten la seva arma característica: la maça. Naturalment, sempre són vençuts.

Escaneado con CamScanner

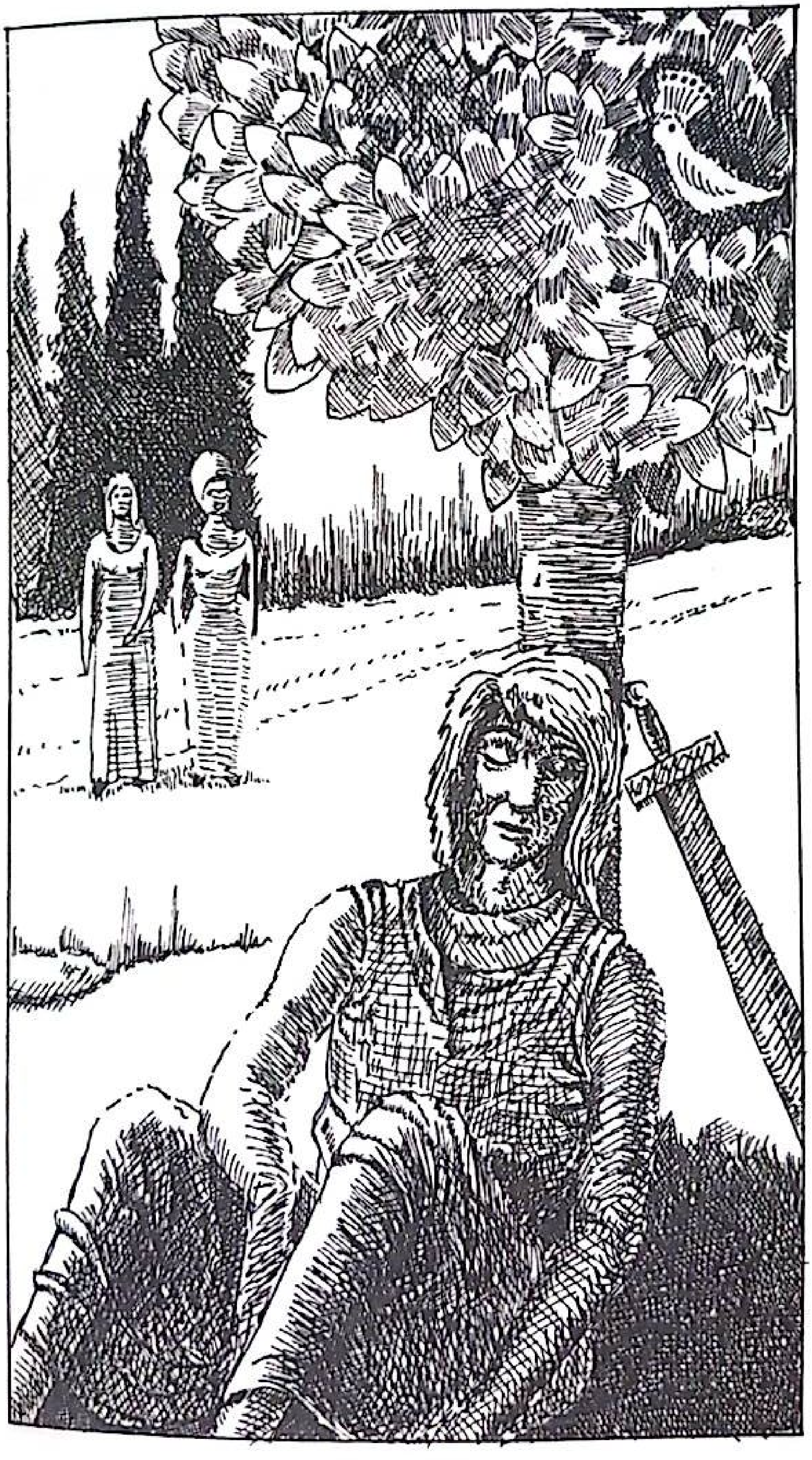

Escaneado con CamScanner

per fets d'armes ens volien rescatar.

Blandín, que les oí, se sentí ferit d'amor per la bellesa d'elles dues i els digué:

—Franques[1] donzelles, ¿voldreu estimar-me si jo us puc rescatar?

—Sí, verament; i farem la vostra voluntat —respongueren elles.

I mentre que així estaven parlant van veure venir el gran gegant, que va dir:

—¿Qui ets tu, desventurat, que has gosat entrar tan endins d'aquest hort?

Llavors ell li respongué:

—Jo em dic Blandinet. I he vingut per rescatar aquestes donzelles, i me les vull emportar.

El gegant fou presa de la ira en sentir aquestes paraules i aixecant una gran maça li digué ultratjantment que primer hauria de batallar amb ell. Blandín, enfurit, saltà ràpidament i amb una gran llança que portava li donà un gran cop al mig del cos i el va tombar. El gegant, en sentir-se ferit, féu un gran crit i aixecant-se se'n va anar vers Blandín i va donar-li un tan gran cop amb la maça que li va trencar l'escut i el llançà a terra. El gegant, però, que perdia molta sang per la ferida, sense que pogués aturar-la, sentí que el cor li fallava i s'anà amortint.

[1] El terme *franc* engloba tot un seguit de qualitats: noblesa de cor, sinceritat, generositat, mesura, etc.

Escaneado con CamScanner

Ara són els dos a terra pels grans cops que s'han donat.

Entretant, les donzelles, que pregaven fervorosament de genolls, veient el gegant esmorteït, se'n van anar cap a Blandinet de Cornualla, que tan bé les havia defensat amb les armes i li van dir:

—Franc cavaller, podeu anar ara per tot el verger[1] ja que heu mort el gegant. Recordeu-vos per la vostra cortesia i gentilesa de noble cavaller de la vostra promesa.

Blandín, després de sentir aquestes paraules, s'alçà ple de coratge[2] com a bon cavaller de paratge i se'n va anar amb l'escut trencat vers el gegant que estava estès en terra; i veient que encara era viu li va tallar el cap.

Les donzelles, en veure mort el gegant, tingueren gran goig i li van dir:

—Ardit cavaller, feu de nós al vostre gust, ja que per sempre més us servirem i us tindrem fidelitat i lleialtat; i us demanem que ens vulgueu treure d'aquí i portar amb vós, senyor.

—Doncs anem-nos-en —respongué Blandín—.

---

[1] El *verger* (anomenat també hort, horta i jardí) és un altre dels espais habituals de la literatura medieval que ens situa en un món especial. Els seus elements fonamentals són sempre l'arbre, la font i el cant dels ocells. Lloc misteriós, alhora de combat i d'amor.

[2] El coratge, i en general l'expressió *prendre coratge* molt abundant al text, es refereix a la disposició d'ànim necessària per emprendre una acció. Sovint, el cavaller pren coratge a partir de la visió o les paraules de les donzelles o les dames.

Escaneado con CamScanner

Allà fora hi ha un cavaller que m'espera en el sender i estarà molt preocupat si no em veu tornar.

Llavors Blandinet agafà la que havia parlat per les blanques mans i tots tres se'n van anar plegats cap on esperava Guiot Ardit de Miramar.

Quan arribaren el trobaren adormit i Blandín el despertà dient-li:

—Lleveu-vos company. Hem de marxar puix que ja he trobat l'aventura que volíem. Heus aquí dues donzelles franques, belles i gentils, que he rescatat d'un gegant infame i malvat.

Llavors Guiot, que els havia vist venir, prestament es llevà i respongué:

—Benvinguts sigueu, a Déu gràcies, car molta por tenia per vós quan no us veia venir. I estava pensant ja d'entrar a la cova per cercar-vos. Reposeu i parlarem del que ens convé fer.

—Anem-nos-en, que no vull descansar —respongué Blandín—. Porteu-ne una vós al davant i jo l'altra, i anem.

Cada cavaller prengué una donzella sobre el seu destrer i partiren al trot bosc endins.

. . . .

Així cavalcaren els dos cavallers i les donzelles que van amb ells fins que es va fer de nit. Llavors Blandinet va dir:

—¿Què farem Guiot Ardit? El jorn s'acaba i la nit ve.

Escaneado con CamScanner

—Jo pujaré en un arbre i miraré si veig algun lloc on poder passar la nit —contestà Guiot.

Va pujar a un arbre i va mirar amunt i avall per si veia un hostal. I al lluny veié un bell castell i digué:

—Seguim el camí, que he vist allà baix un castell dels més bells que mai hagi vist. Cavalquem de pressa per arribar-hi encara de dia.

Cavalcaren ràpidament, deixaren enrera el bosc i entraren en una prada d'herba fresca, al mig de la qual, en la part més bella, hi havia el castell graciós.

Llavors les donzelles començaren a plorar i a plànyer-se molt tristament, i Blandinet, que bé amava les donzelles que portava, els demanà per què ploraven.

Respongué la major:

—¿Com no havíem d'expressar el nostre dolor? Aquell castell que veieu és nostre. I ens l'han pres per força i hi és pres tot el meu llinatge, i tots els meus bons i nobles cavallers.

Respongué Blandín:

—No ploreu, ja que ben aviat recobrareu el castell. Descansem aquí i combatrem al matí.

—¡Per Déu, no sigui així! Pensem a seguir el nostre camí, car aquell que té el castell no té por de vós ni de ningú —respongueren elles—. És un gegant molt fort, germà d'aquell altre que

Escaneado con CamScanner

heu mort al verger.

—Certament no marxaré d'aquí fins que no hauré vist si aquest gegant és tan fort com l'altre germà que jo he mort. Descavalquem aquí —digué Blandín.

Ara van descavalcar i passaren pel mig del prat. Llavors parlà Guiot:

—¿Què menjarem, ja que tenim poca vianda?

Respongué Blandín:

—Passarem alegrement la nit parlant cortesament i demà ja trobarem vianda de grat o per força.

Tota la nit reposaren fins al matí; i quan es llevaren es van armar i aparellar i es van disposar a batallar pel castell. Llavors digué Guiot:

—Gustosament voldria jo combatre amb aquell gegant si us plau a vós, senyor, fer-me tant d'honor.

—Guiot Ardit —respongué Blandín—, si això és el que voleu i us sentiu amb coratge, la batalla serà per a vós.

El cavaller de Miramar se n'anà cap al castell i trobà el portal ben obert. Hi entrà i, quan ja era dins, darrere seu es va tancar la porta. Llavors veié la muller del gegant de mala lluna que deixava anar dos lleons malvats i fellons[1], que

[1] La *fellonia* era el terme medieval que indicava l'incompliment dels deures establerts en el jurament de vassallatge. Aquí, però, és utilitzat en un sentit més ampli, sinònim d'enfurit, i així és aplicat tant als gegants com a Guiot i a Blandín.

Escaneado con CamScanner

s'abraonaren sobre Guiot i l'atacaren. Guiot es defensà valentament i d'un gran cop tallà el cap del primer. Amb l'altre combaté llargament sense que el pogués vèncer. A la fi li donà un tan gran cop amb l'espasa que li segà una pota i el deixà estès en terra. Quan el gegant, que havia estat mirant la batalla, veié els seus dos lleons morts, es posà fortament a cridar i ell i un altre gegant, fill seu crec que era, avançaren vers Guiot i l'envestiren amb totes les seves forces. Guiot es defensà valentament de l'un i de l'altre. Se n'anà vers el primer i li descarregà amb tanta força l'espasa al damunt que li travessà l'escut i el ferí greument. L'altre gegant, enfellonit, s'acostà i alçant la maça colpejà Guiot pel costat; tan fort fou el cop del gegant que Guiot caigué a terra i, a pesar dels grans esforços que féu, no tingué ja prou forces per alçar-se novament, i allí quedà vençut. Llavors els dos gegants el van agafar i el van tancar a la presó, sense cap mirament.

—Tu pagaràs el mal que m'has fet —li digué un dels gegants en tancar la porta.

Guiot és ara presoner. Déu l'ajudi que bé ho ha de menester.

Blandinet, que esperava Guiot Ardit, veient que no tornava, digué a les donzelles:

—Me'n vaig cap al castell, car tinc por que

Escaneado con CamScanner

aquell gegant tan fort no l'hagi mort. Guardeu els cavalls; bé ho podeu fer, que no són dolents.

Les donzelles, en sentir aquestes paraules, van començar a plorar fent gran dol, i ambdues el van besar abans de deixar-lo partir.

Llavors Blandinet se n'anà corrent amb la llança vers el castell i hi entrà. I mentre hi entrava, el gegant el va veure i digué al seu fill Lionel:

—Vés-te'n cap a aquell que puja i defensa el pas de manera que hagi de tornar enrera.

Llavors el fill del gegant se n'anà vers Blandín i ambdós es van trobar.

. . . .

Lionel li sortí al pas amb una gran maça que portava, que devia pesar uns quintars o més, i el colpí tan durament que Blandín caigué a terra. Immediatament es va alçar i, molt enfurit i coratjós, s'abraonà sobre el gegant i amb un fort cop d'espasa li va tallar un peu. Llavors, aprofitant que el gegant era a terra, es llançà al seu damunt i el va matar.

L'altre gegant, veient el seu fill mort, escometé rabiosament Blandinet i li va dir:

—¡Mal siguis nascut! Ara moriràs pel mal que m'has fet.

I així començaren a batallar-se l'un a l'altre. El duel era aspre i molt dur. Ambdós es colpejaven fortament i sense descans. Aquí veuríeu les

Escaneado con CamScanner

armes cruixir, i com queien i s'alçaven, i cap dels dos podia véncer.

Ara es combaten molt durament.

Guiot, que sentia el combat des de la presó, deia:

—¡Ai las! Tant de bo fos amb vós Blandinet que us pogués prestar ajut, i vós amb mi.

Entretant, pensava com podria anar en socors de Blandín. Llavors se n'anà vers la porta i amb els braços estirà amb tanta força que la va fer caure a terra i en va sortir. Ja a fora trobà una sala plena d'armes, s'armà i sortí a socórrer el seu amic. Allí digué:

—Cavaller amic, heus aquí el vostre company Guiot.

Blandinet tingué llavors gran alegria, féu un salt i descarregà sobre el gegant un gran cop i li trencà l'escut. El gegant rodolà per terra, però s'alçà ràpidament i atacà novament Blandín. Llavors, Guiot li sortí al pas i amb la llança li va travessar la panxa i el gegant caigué a terra greument ferit. Blandín se n'anà vers ell i traient-li el berroger[1] d'acer fi que portava, amb l'ajut de Guiot, el va matar.

Ara són morts els dos gegants malvats.

---

[1] El *berroger* (del francès berruer o berruier) era un casc acampanat del qual penjaven dues peces mòbils de metall que cobrien orelles i galtes, i s'ajuntaven i enllaçaven a la sotabarba.

Escaneado con CamScanner

Llavors entraren al castell, que era bell i graciós i des d'allí van cridar les donzelles. Elles hi van anar ràpidament i tingueren gran goig i molta alegria, i cadascuna besà els seus amics. Després, tots quatre miraren pel castell i el van recórrer amunt i avall fins que van trobar tancat en una presó tot el llinatge, amics i parents, de les donzelles. Allí van veure el seu pare i el seu germà Baltasar, i girant-se vers Blandín li van dir:

—Senyor amic, veniu i deslliurareu els meus amics.

Blandín se n'anà tot seguit a la presó i els va alliberar tots. Llavors el senyor del castell i tot el seu llinatge en sortiren i abraçaren i besaren les donzelles plorant de joia, i van fer gran honor als dos cavallers valents. I després feren molt bella i honesta festa.

Cap a mitja tarda, després d'haver descansat, digué Blandín de Cornualla al seu amic:

—¿Què farem nosaltres Guiot Ardit? ¿Voleu que descansem aquí aquesta nit?

Contestà Guiot:

—Allò que us plaurà, amic.

Llavors tot el llinatge va dir:

—Senyors de paratge, ¿tan aviat voleu partir que no voleu reposar? Per amor i per cortesia, per Déu, senyors, no feu això car ens faríeu un gran deshonor i moriríem de dolor. Descanseu

aquí un mes o dos, tant com us plaurà. Preneu les claus del castell i, si us plau, en sereu els senyors.

—Gentils senyors —respongué Blandín—, perdoneu-nos, si us plau, perquè no hi podem romandre per més temps i ens convé partir aviat. Nosaltres som cavallers d'Orient que anem cercant l'aventura i ens cal buscar-la pels deserts sense tardança; altrament no seríem preuats, ni per bons cavallers reputats[1]. Senyoregeu i guardeu el vostre castell. I doneu gràcies a Déu, que ell us ha ajudat i no jo.

Llavors les donzelles, que havien sentit la conversa, en veure que no volien romandre al castell, digueren graciosament, sospirant:

—Gentils cavallers de paratge[2], que nosaltres amem cortesament, per res del món no es pot fer que marxeu tan aviat com voleu; us preguem que pel nostre amor romangueu aquí aquesta nit fins al matí, i després podreu seguir el vostre camí.

Tant els van pregar i tan gentilment, que aquella nit la passaren al castell.

---

[1] El *cavaller d'aventura* (o errant) és la imatge ideal del cavaller, que es deixa guiar per l'atzar. Era considerada una etapa d'aventures i proeses de joventut en què, generalment, no havien contret matrimoni.

[2] La denominació cavaller de paratge indicava, originàriament, l'origen social noble; més tard s'amplia el seu significat i designa els bons cavallers, segons el codi cavalleresc.

Escaneado con CamScanner

Quan el dia fou clar, partiren i tornaren a cavalcar tot parlant alegrement de l'aventura que havien tingut, camí de l'Orient. I quan van ser lluny del castell, van oir el cant d'un ocell que deia:

—Gentils senyors, seguiu avant fins que trobareu un gran desert; entreu-hi prestament i quan sereu al costat d'un bell pi que trobareu en el camí, que un es posi a la dreta, d'on surt un estret camí, i l'altre a l'esquerra, i així trobareu gran aventura.

Molt sorpresos i meravellats es van quedar els dos cavallers d'oir aquest cant.

—¿Heu oït el que aquell ocell ens ha dit? —digué Guiot Ardit de Miramar.

—Sí, certament —respongué Blandín—. I n'estic molt meravellat. I ben segur que buscarem l'aventura si la podem trobar; per això pensem a cavalcar i veurem si la trobem.

Cavalcaren tan de pressa que aviat trobaren el desert i veieren el pi. Allí descavalcaren i digué el bon Blandín:

—Amic Guiot, heus aquí el pi; convé que tinguem consell d'això que ens ha dit l'ocell. ¿Què penseu Guiot Ardit? Dels dos camins preneu el que més us plagui, car per força hem de cercar l'aventura.

Digué llavors Guiot:

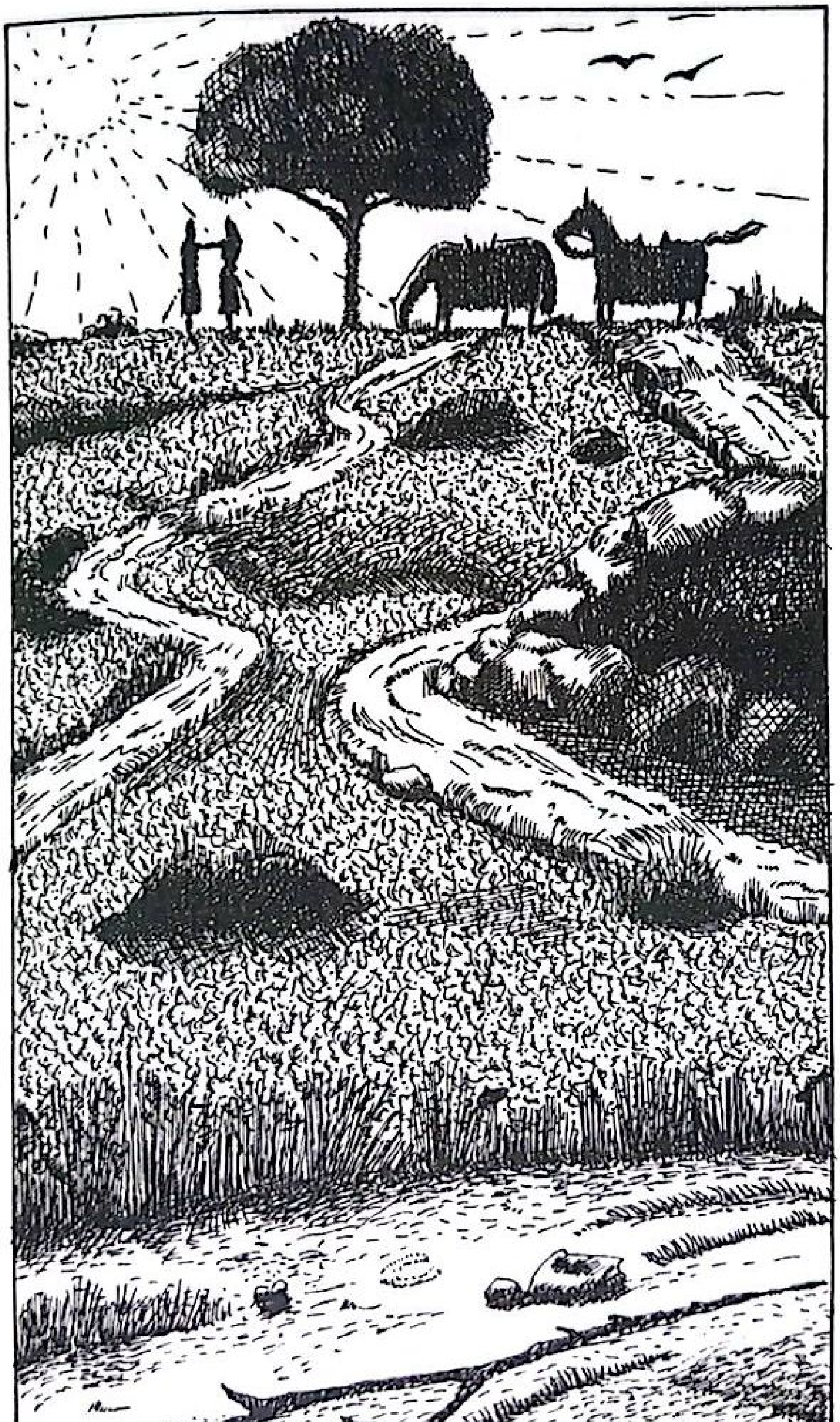

Escaneado con CamScanner

—Molt irat estic de separar-me de vós . . .
. . . . però ja que l'aventura ho vol, jo seguiré el camí gran. I us diré el que farem. Si a vós us plau, triarem un lloc que no ens sigui difícil de cercar, on ens podrem tornar a trobar.

—Això em plau. Per Sant Tomàs, lo jorn després de Sant Martí, trobem-nos sota aquest mateix pi —contestà Blandín.

Llavors es van abraçar i es van besar la boca, i plorant i planyent-se es van separar.

Pel camí estret de la dreta se'n va Blandín de Cornualla i, per l'esquerra, Guiot Ardit pren el gran camí[1].

Guiot cavalcà i s'internà al galop pel desert, i el primer home que va trobar fou un pastor.

—Digues pastor —va parlar Guiot—, ¿què tens de menjar?

—Gràcies a Déu tinc un bell corder rostit que un germà meu m'ha enviat. Si en voleu, feu-me l'honor de menjar-ne.

Guiot descavalcà i dinà amb el pastor. I men-

---

[1] Aquí es bifurca la novel·la en dues sèries d'aventures corresponents a cada cavaller. Ara, aquest, en estar sol, donarà la mesura de les seves qualitats, ja apuntades, però, en les aventures precedents. Guiot, que només lluita per obtenir fama personal, serà vençut. Blandín, que es mou per fins més nobles (rescatar la donzella o el mateix Guiot), serà premiat i en sortirà vencedor. (Vegeu la introducció).

Escaneado con CamScanner

tre dinaven i parlaven, va venir corrent per la sendera un missatger, que va passar per davant d'ells. Llavors Guiot es va alçar i va cridar el missatger:

—Amic, torneu enrera i parlareu amb mi.

—Gentil senyor, deixeu-me anar, que el missatge que porto és molt important i urgent.

—Digues el missatge o per força te'l faré dir —respongué Guiot.

—Jo sóc servidor del cavaller negre[1]; cavaller sa i valent que guarda un desert[2] i demana tenir batalla amb dos cavallers de Cornualla; per això m'envia a un germà seu, Leonet, perquè li trameti el seu cavall, ja que el seu no val tant.

—Encara em diràs més —contestà Guiot—. Digues, aquest cavaller negre, segons tu tan bon guerrer, ¿on el podria trobar? Ja que, per ma fe, aniré a cercar-lo.

—Vós el trobareu en un desert que hom anomena Claus Cobert. Però voldria aconsellar-vos que no hi anéssiu, car a tots els que passen per on ell és, els ultratja i els fa morir de mala mort —digué el missatger.

---

[1] El cavaller negre és, sovint, l'oponent de l'heroi (d'armes vermelles). Gairebé sempre és un cavaller brutal i descortès (com aquí i en l'aventura inicial del *Erec i Enid*).

[2] *Guardar un desert* (o un camí, una font, etc) és un altre dels tòpics de la *matèria*. Passa a la realitat amb els *passos d'armes*, ben codificats i espectaculars. (Veg. M. DE RIQUER *Caballeros andantes españoles*, Madrid, 1967, o del mateix autor, *Història*... II, op. cit., pàg. 575 i ss.).

Escaneado con CamScanner

Respongué Guiot:

—No t'ha de preocupar el que a mi em passi. Ara vés-te'n. Si a Déu plau jo faré el mateix.

Guiot prengué el seu arnès, s'acomiadà del pastor, i llavors cavalcà sense descans fins que trobà el desert. Després de cavalcar-hi força estona, va veure un bell verger on hi havia un viver de peixos cobert per un formós pavelló. Allí s'estigué, fascinat per la seva bellesa, fins que va veure venir el cavaller negre, cavalcant sobre un gran cavall i ben armat, que li va dir:

—¿Qui ets tu, cavaller, que has gosat entrar al meu verger? Pensa a descavalcar i a perdre el teu arnès ja que et mataré per haver entrat al meu hort. Et trauré els fetges .... i et donaré a menjar als meus cans: als meus alans i als meus mastins.

Llavors Guiot, enfellonit, inflà els nassos i féu cruixir les dents entre les barres, i digué:

—¿Qui ets tu, malvat, que tan vilment em parles? Jo no et preuo en més que un botó, però ara trencaré el teu pavelló, i si ho vols impedir, presenta batalla, ja que penso trencar-te'l pel que has dit.

Llavors Guiot se n'anà vers el pavelló i l'hi va trinxar.

El negre cavaller, veient això, s'irà molt i del tot enfurit s'abraonà sobre Guiot donant-li un

cop tan fort sobre la pena[1] de l'escut que li'n passà ben bé dos pams i li'l trencà i el ferí. Llavors es combateren asprament més de mig dia sense que cap dels dos pogués vèncer. Es donaven tans grans cops l'un a l'altre que queien a terra, l'un cap aquí, l'altre cap allà; i estaven tan cansats i ferits que per res del món no es podien aixecar. Al cap d'un temps de repòs, tornaren a batallar molt durament. I el primer cop fou amb tanta força que es van trencar les espases. Agafaren llavors els punyals i amb ells es nafraren greument. Ambdós perdien molta sang per les ferides que s'havien fet. Llavors Guiot, veient-se molt debilitat per la sang que perdia, va prendre coratge i li clavà una punyalada i tot el coltell li entrà al coll. El cavaller negre, ferit de mort va caure a terra i Guiot muntà damunt seu i, traientli el bacinet[2], el ferí novament a la gorja; i encara el cavaller no es volia rendir.

—¡Ara et rendiràs, o moriràs!

—Jo sóc vençut, certament —respongué el cavaller negre—. I puix que ja veus que sóc mort, et prego un últim do: dóna'm un poc de beure i em faràs una gran mercè.

---

[1] Possiblement es refereix a la part superior de l'escut, que rebia els cops més forts de l'espasa i acabava per cedir. El tall produït podia ser de més d'un pam cap avall, o fins i tot partir-lo en dos.

[2] El *bacinet* era la peça de l'armadura que protegia el cap.

Escaneado con CamScanner

—¿Què vols que et doni, si no hi ha aigua ni vi?

—Dóna'm aigua del viver.

I mentre li donava l'aigua, morí el cavaller negre.

Guiot s'entristí per la seva mort, ja que més s'hagués estimat que visqués, i amb generositat i cortesia li hauria perdonat la vida com a bon cavaller de paratge. Llavors va dir:

—Déu et perdoni que ho pot fer, que jo no puc fer res més que pregar a Déu per tu.

Llavors Guiot va agafar el cavaller mort i el va estirar al viver per tal que els cans i altres bèsties que poguessin venir no se'l mengessin, i després muntà a cavall i, ferit, va emprendre novament el camí.

Així cavalcà fins que va trobar un ermità que l'acollí en el seu hostal i el deixà reposar al seu llit. L'ermità el va desarmar i li va curar les nafres. D'això que Déu li ha donat, el bon prohom l'ha confortat. Després li va dir el bon prohom[1]:

—Digueu gentil home, ¿qui us ha ferit tan greument i us ha fet tan de mal?

—Un molt noble cavaller -respongué Guiot—.

. . . .

[1] *Prohom* té aquí el sentit de noblesa d'esperit, més que de noblesa de classe, és per això que és atribuït al pastor i a l'ermità.

Escaneado con CamScanner

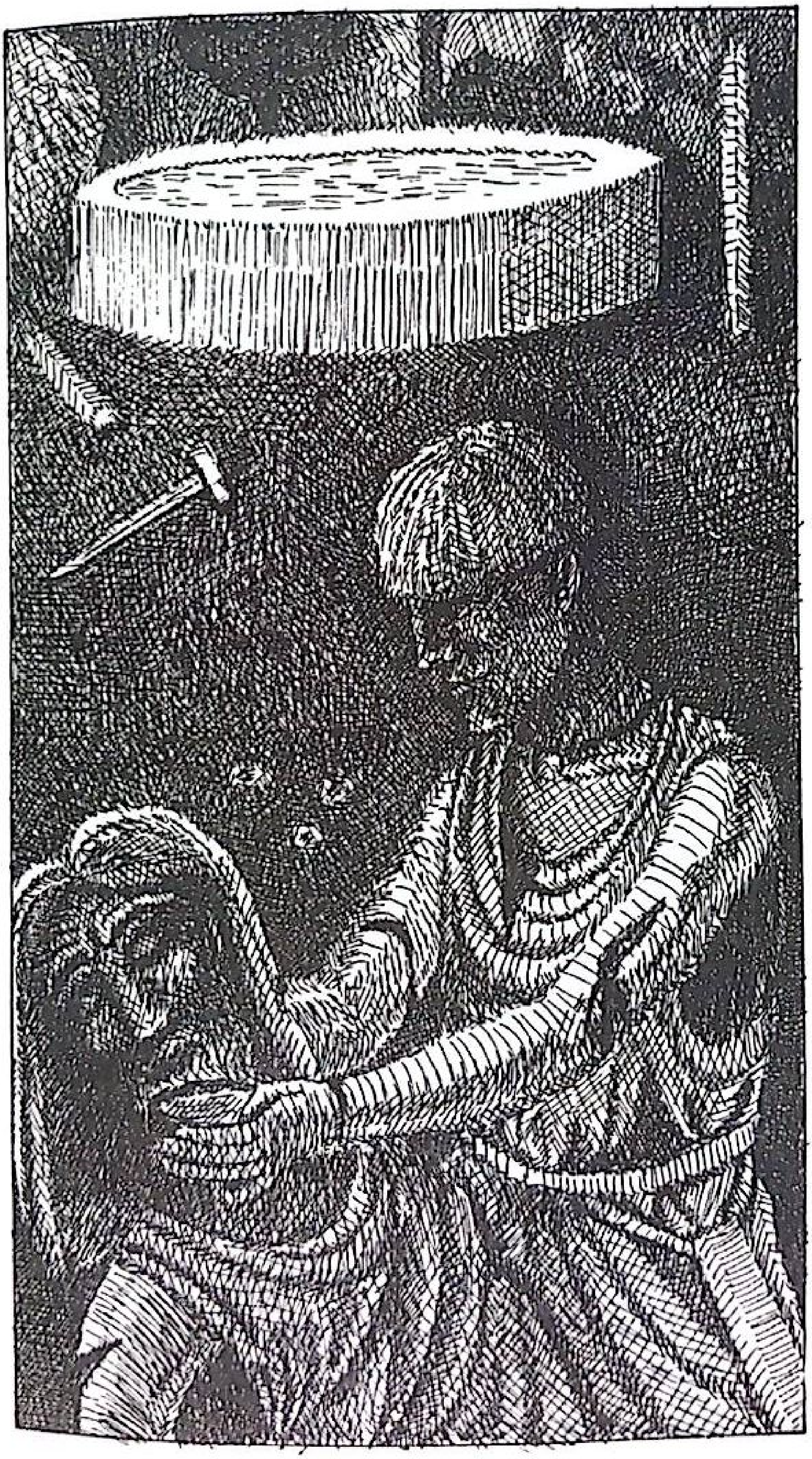

Escaneado con CamScanner

Jo passava pel desert on ell estava, i guardava, i podeu veure com m'ha deixat; però ell, certament, no n'ha sortit millor, car l'he mort i en un viver l'he deixat.

—¡Gràcies a Déu! —digué l'ermità— Set anys s'hi ha estat guardant el bosc i el verger, i ha matat molts nobles cavallers. Aquest cavaller era molt noble i valent, i de gran llinatge; per això us previnc que els seus parents són grans senyors i us podrien fer fort ultratge i causar-vos molt de mal. Heu de saber que quan ells ho sàpiguen us buscaran. Per això, si em voleu creure, no sortiu del meu hostal, ja que ells ben segur que us buscaran.

—Si em cerquen —digué Guiot—, en el vostre hostal em trobaran, car per ma fe que no fugiré, ja que no em fa por cap ultratge; i si me'l fan ens combatrem i en el camp haurem de batallar. Però us prego que ara penseu a comprar i a preparar vianda; teniu, or i argent; compreu tot el necessari per tal que aviat sigui guarit. I després, que vinguin ardidament tots els parents que vulguin.

Aquí s'estigué Guiot Ardit de Miramar fins que va estar del tot guarit. Llavors, un dia, es va acomiadar de l'ermità i li donà or i argent, per tal com l'havia servit i acollit en el seu hostal, i, besant-lo en la boca i rebent la seva benedicció, partí de l'ermita.

Escaneado con CamScanner

Cavalcà durant tot el dia sense trobar cap aventura. L'endemà al matí cavalcà de nou i trobà un cavaller armat de negre que es planyia a grans crits dient:

—¡Ai las! ¿Què faré? Moriré de gran dolor si no trobo el cavaller que ha mort el bon guerrer.

Guiot aturà el seu cavall i, saludant-lo, li preguntà:

—Cavaller d'aventura, ¿per què expresses tan gran dol? ¿Pregunteu per aquell cavaller que ha mort l'altre en el viver?

—Sí, certament. Aquest fet m'omple de tristesa perquè aquell cavaller era el meu germà, i per això el vull trobar i amb ell vull lluitar —li respongué.

—Doncs ja l'heu trobat —va dir Guiot obertament i valentament—. Jo sóc aquell que l'ha matat en gran batalla.

Llavors el cavaller llançà un gran crit:

—Si tu ets aquell, pensa a combatre amb mi, ja que no et podràs escapar i moriràs en venjança per la mort del meu germà.

—Jo no ho sé si per ventura seré jo qui morirà —va parlar Guiot.

I després d'aquestes paraules, entraren en un gran camp per fer armes.

Una vegada col·locats, brocaren els seus cavalls, se n'anaren l'un vers l'altre, i es van colpe-

jar fortament amb les llances. Guiot d'una llançada el va travessar de part a part i el cavaller va caure a terra tan ferit que no pogué ja dir res més. Després, Guiot, va agafar la seva llança i va continuar el seu camí, cavalcant fins que fou l'hora de dinar.

Dinà en una fresca font al mig d'un prat i, en acabat, muntà altra vegada el seu cavall i ja es disposava a emprendre la marxa quan veié una gran cavalcada de cavallers, que pel mig del prat venien cap a ell cridant fortament: «¡mori, mori el traïdor!». Guiot esperonà el cavall cap a un costat i llavors dos cavallers se separaren del grup i es dirigiren a Guiot demanant-li que es rendís.

—No ho faré de bon grat —respongué valent Guiot—, ja que no és de bon cavaller rendir-se al primer cop. Si em voleu fer ultratge penseu a lluitar.

—Ho veuràs ara mateix —digueren els dos cavallers per resposta.

Tot seguit se'n tornaren al grup i informaren el seu senyor:

—Senyor cortès, per res del món no es vol rendir.

Llavors aquest els envià a combatre'l, i partiren vint-i-tres cavallers armats per fer-lo pres. Guiot, veient-los venir, brocà el seu destrer i es llançà al galop, resolt a la batalla. A la primera

Escaneado con CamScanner

galopada passà pel mig del grup i en descavalcà dos i els tombà per terra. Aquí es portà Guiot, el bon baró[1], com un lleó. Aviat, però va ser envoltat i atacat per totes bandes. Guiot es defensava ferament, però no podia amb tots i rebia cops pertot arreu; llavors, la llança al puny[2], es retirà i cridà tan fort com va poder:

—Un per un veniu a Guiot i no tots plegats, car sembla que tingueu por.

—Tu saps el gran mal que ens has fet; per això seràs mort o pres, a poc que poguem —respongué un cavaller, cosí germà del cavaller mort al viver.

Una vegada dites aquestes paraules, tots els cavallers es llançaren novament contra Guiot fent grans crits. Aquest travessà una altra vegada pel mig, combatent ferament, i amb un cop de llança matà el primer que va trobar. Els cavallers, però, eren molts i l'atacaven contínuament pel davant i pel darrera, cridant-lo a rendir-se o a morir. Llavors un li agafà un braç pel darrera al mateix temps que un altre li feria greument el cavall i, descavalcat, Guiot s'hagué de rendir com a vençut. Tot seguit el van lligar i se'l van endur al castell, i allí el van tancar en una presó, sense fer-li cortesia.

---

[1] No es refereix a l'estament de la noblesa, sinó, en sentit general, noble i valent.

[2] És la posició vertical de la llança abans de ser abaixada per lluitar.

Escaneado con CamScanner

Ara Guiot és presoner. Déu l'ajudi, que bé ho ha de menester.

Pel camí estret partí Blandín de Cornualla i s'internà pel bosc en busca d'aventura. I quan portava força temps cavalcant, va veure una graciosa donzella en un verd prat, que guardava un magnífic cavall blanc ben guarnit i ensellat, i cantava alegrement un bell cant d'amor. Blandín s'hi acostà i gentilment la saludà i li digué:

—Donzella de gran paratge, ¿com és que sou aquí? Digueu. ¿De qui és aquest cavall tan bell? Prego a Déu que el guardi de tot mal, que a fe meva que és molt bell i tot donzell el voldria cavalcar.

—Senyor —respongué cortesament la donzella—, de bon grat us ho diré tot. Jo sóc donzella d'ultramar que vol cercar aventura; i m'he aturat en aquesta prada per reposar i pasturar el meu cavall. I tindria molta alegria si volguéssiu dinar amb mi, ja que tinc vianda a bastament per als dos.

Blandín escoltà la cortesia de la donzella i respongué com a bon cavaller:

—Gentil donzella, jo us faria un gran ultratge, i seria una gran vilania[1], si seguís cavalcant

[1] Oposa la cultura cortesana i la rural. Si aquella és el conjunt de virtuts de l'ideal, la vilania és tot el contrari.

Escaneado con CamScanner

i no acceptés el vostre convit, i amb vós no dinés.

Llavors descavalcà i la donzella parà taula sota l'ombra d'un salze, estenent unes blanques estovalles.

Mentre dinaven, Blandín va parlar i li va demanar:

—Franca criatura, us prego que em digueu l'aventura que aneu cercant, puix que us prometo que fidelment us serviré.

—Grans mercès us dono per això que heu dit, senyor —digué la donzella—. Però en aquesta aventura no em podeu ajudar. Ara, però, dinem i després us la contaré.

Així, dinaren francament ambdós. I quan hagueren dinat s'alçaren i passejaren deportant-se[1] pel mig del prat, fins que Blandín sentí ganes de dormir i digué:

—Donzella, en veritat que em vénen ganes de dormir un poc. Us prego que ens reposem per aquest prat i dormim.

La donzella respongué:

—Certament, això em plau, car jo també tinc molta son.

Llavors se'n van anar sota un pi i allí es van reposar. I quan la donzella va veure que Blandín era ben adormit, es va llevar i se n'anà vers el ca-

[1] Es refereix a una activitat agradable, plaent i lúdica, feta a l'aire lliure.

Escaneado con CamScanner

vall d'ell, el va muntar i va marxar deixant el seu lligat sota un arbre.

Cavalcant amb el cavall de Blandín se'n va la donzella cap a casa seva.

Quan Blandín es va llevar, ja ben descansat, va trobar a faltar la donzella i la va buscar pel prat; molt sorprès, va mirar estona amunt i avall, però no la va trobar; tampoc va veure el seu cavall, i sí en canvi el de la donzella. Llavors el va muntar i el va portar en un camp ben ample. Allí el va cavalcar i quan l'hagué provat, veient que era un bon cavall, va dir:

—Un de trobat per un de perdut.

No obstant això, estava molt enutjat pel que li havia succeït i allí mateix jurà que no participaria en cap festa fins que hagués trobat el seu cavall i aquella que se l'havia endut. I amb aquest propòsit emprengué la marxa damunt el corser blanc de la donzella.

Després de tres dies de cavalcar sense saberne cap notícia, i sense que li passés res digne de menció, al quart dia va trobar un escuder que plorant molt dolorosament es planyia: «Captiu de mi, ¿què faré? ¡Moriré de pena i de dolor!». Blandín el saludà i li preguntà la causa d'aquell profund dol.

—Us diré, bon cavaller, la veritat —respongué l'escuder—. El meu senyor ha combatut amb les

Escaneado con CamScanner

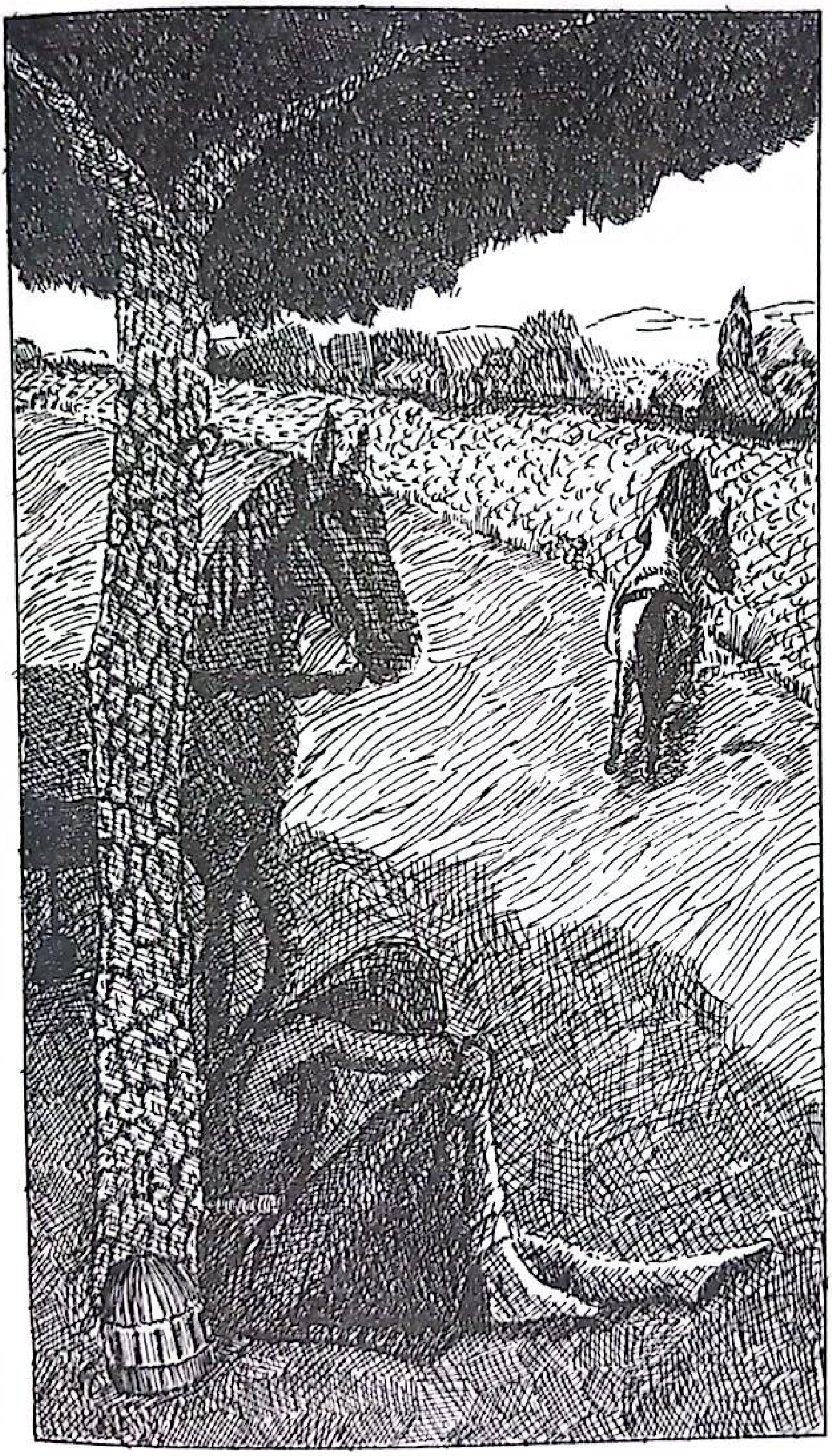

Escaneado con CamScanner

armes per deslliurar una dona encantada que hi ha en aquestes terres, i que deu bons cavallers guarden en un castell pres. Els cavallers, per fer armes, van dir si aquella graciosa donzella tindria un cavaller disposat per batallar amb ells, i el meu mestre, per honor i per cortesia, els volgué combatre; i així que entrà al castell, tots l'atacaren i allí mateix trobà la mort. Ara ja sabeu per què ploro tan tristament.

—No ploreu més —digué Blandín—, car hom ha de saber prendre conhort davant de la mort. Ara, si us plau, feu el que us diré. Vindreu amb mi i em mostrareu el castell i la donzella. Sereu el meu servidor i jo el vostre senyor. Jo faré que estigueu content. I si això us plau, digueu-me com us puc dir.

—Senyor, a mi em diuen Peitavín. I molt gustosament faré el que m'heu dit.

Llavors ells cavalcaren vers el castell i quan foren davant del portal, Blandín va descavalcar i, donant-li a guardar el seu cavall, li va dir:

—Espereu-me fins al matí; no més, que ben segur que ja tindreu notícies meves.

Després, Blandín va entrar al castell.

Allí trobà els deu cavallers, que semblaven bons guerrers, ben armats de malla fina; i quan volgué entrar a la sala, tots ells es van alçar i li van dir a grans crits:

Escaneado con CamScanner

—¡Enrera! ¡Enrera! ¡Aquí tu no entraràs!

Respongué ardidament Blandín:

—Amb l'ajuda de Déu, no vulgui ni ma llança ni el meu escut que jo torni enrera.

Llavors un gran cavaller avançà vers Blandín i li etzibà sobre el bacinet un cop tan fort amb la destral que en féu sortir flames. Blandín, enfellonit pel cop rebut, li donà una llançada al pit i el travessà més d'un pam, i el cavaller caigué mort sobre el seu escut. Els altres cavallers, que això havien vist, l'envoltaren i començaren a colpejar-lo molt durament. Blandín es defensà amb molt coratge: brandà l'espasa i la descarregà amb tanta força sobre el cap d'un d'ells que li travessà el bacinet i tot el cap fins al mentó, i allí va caure mort sobre el seu escut . . . .
. . . . A un altre cavaller, que molt coratjós se n'anà vers Blandín i li va traspassar dos pams l'escut amb l'espasa, li segà el cap d'un tall, i caigué mort sobre el seu escut. Llavors el senyor del castell, molt irat, es dirigí ferament amb la llança a Blandín, dient: «Ara moriràs per això que has fet». Blandín, que el va veure venir, parà el cop amb l'escut i amb l'espasa, d'un cop, li tallà les cames, i el deixà mort sobre el seu escut.

Els altres cavallers que venien darrera, quan van veure mort el seu senyor, van començar a

Escaneado con CamScanner

plorar i a fer gran dol fortament desconhortats. Llavors van veure Blandín que els venia a combatre i van fugir corrents tot dient-li:

—Gentil senyor, per Déu, preneu-nos a mercè[1], ja que farem, com a bona gent, tot el que voldreu.

—Certament, ho faré de bon grat si em jureu per la fe que em tindreu lleialtat —respongué Blandín perseguint-los.

Aquí els cavallers es van desarmar i li van dir:

—Així ho farem, senyor. Us servirem de bon cor i us tindrem fidelitat.

Llavors Blandín prengué el jurament de fidelitat i lleialtat dels sis cavallers, sobre els Sants Evangelis, i els tancà en una presó del castell.

Després va començar a buscar la donzella per tot el castell i arribà a un graciós jardí, ple de plantes i d'ocells que cantaven dolçament. Tan plaents eren aquells cants, que Blandín volgué reposar i s'estirà sota un arbre. Llavors, sota un bell pomer, va veure un gentil donzell amb un esparver al puny[2], i, saludant-lo cortesament, li digué:

---

[1] Vençut el cavaller, si no era mort, podia rendir-se i demanar mercè al vencedor. Aquest, cortesament li perdonava la vida i li imposava unes condicions, generalment anar a una cort, a una dama i proclamar que havia estat vençut per aquell cavaller. El cavaller vençut, a més, jurava fidelitat al vencedor. (Així ho veurem aquí).

[2] L'esparver, igual que el falcó i, especialment, l'astor, eren aus molt preuades per a la caça. Eren agafades de molt petites i ensinistrades durant molt de temps per caçar. La seva tinença era un clar signe de riquesa, i els senyors poderosos tenien encarregat d'aquest afer algun dels seus vassalls nobles. (Ausiàs March, p. e., fou falconer reial d'Alfons el Magnànim).

—Donzell graciós, us prego que em digueu si sabeu noves d'una donzella encantada, ja que jo la vaig cercant i voldria deslliurar-la del seu encantament.

El donzell respongué gentilment:

—Bon cavaller, ... aquella per qui demaneu és la meva germana, i està dintre d'aquell palau, del qual no pot sortir perquè el nostre pare la va encantar quan va perdre el seu comtat i la seva terra, a causa d'una gran guerra. I va deixar-hi deu cavallers, que el guarden, perquè ningú no hi entrés. Per això estic meravellat que hàgiu pogut entrar fins aquí i no us hagin mort.

—Us ho explicaré —respongué Blandín—. Heu de saber que jo he combatut amb ells perquè no em deixaven entrar a deslliurar la donzella. I n'he mort quatre, i els altres sis els he fet presoners.

—Gentil senyor, ¿dieu veritat? ¿Són morts aquells malvats cavallers?

—Sí, certament. Són morts o presos.

Llavors el donzell s'agenollà i, plorant, li va pregar:

—No marxeu fins que hàgiu deslliurat la meva germana.

Blandín respongué:

—No plagui a Déu que tal falta faci i marxi

Escaneado con CamScanner

d'aquest lloc abans d'haver-la deslliurat. Mostreu-me-la.

—Gentil senyor, entrem al castell i us l'ensenyaré, ja que la voleu veure. Però encara haureu de lluitar si la voleu deslliurar. Crec que bé ho podreu fer si heu vençut els deu cavallers.

—La deslliuraré o moriré en la batalla —Digué Blandín.

Llavors entraren al castell i el donzell li mostrà una cambra; allí, ajeguda sobre un llit encantat, hi havia la donzella, graciosa i resplendent de bellesa, i, amb ella, set donzelles gentils que nit i jorn la servien. I quan Blandín la veié tan blanca i bella, se n'enamorà tan fortament que no sabia què fer.

—Donzell —digué—, ¿sabeu què cal fer per deslliurar-la?

—Sí. Us cal agafar un ocell, que hom anomena Blanc Astor, i és allà, dins una torre. Aneu a la torre i hi trobareu tres grans portals. Al primer trobareu un gran serpent; al segon un gran drac, malvat i traïdor; i al tercer un gran sarraí encantat, que és com ara us dic: té de gola un pam o més, i les dents grans com el vidre i fortes i dures com el ferro, i les barres molt fortes, i les orelles punxagudes. És molt negre, i és salvatge i ferotge amb tota la gent; porta llarga la barba, i al coll du una gran maça penjada. Convé que

sapigueu, a més, que no pot morir a no ser que perdi una dent, llavors perdrà també la seva virtut i morirà. Després podreu prendre el Blanc Astor. Tot això heu de fer si voleu deslliurar la meva germana.

Respongué decidit Blandín:

—Donzellet amorós, ¡mostreu-me aquestes bèsties, que ja se m'han inflat els nassos pel que m'heu contat d'aquell sarraí!

Seguidament, el donzell li mostrà la torre on hi havia el Blanc Astor, i Blandinet entrà al primer portal. Quan fou dins, veié damunt del paviment, i de punta a punta de l'entrada, la gran serp, que havia sortit d'una fossa; tenia vuit o nou passes de llarga i unes dues braces de gruix. Blandinet, coratjós, avançà amb la llança a punt; llavors la serp, amb la boca tota oberta, el volgué assaltar i l'atacà com a cosa enrabiada, però Blandín aguantà valentament l'escomesa de la fera i li entrà la llança per la boca tres pams o més endins i així mantingué ferma la llança amb la serp enastada; la serp, ferida i sense poder usar la boca, s'enroscà entorn de Blandín; aquest, fent un gran esforç, tragué l'espasa lluent i la ferí greument una vegada i una altra, i a la fi li travessà la panxa i el serpent, sofrint no poc per aquell mal joc, caigué mort als seus peus.

Morta la serp i lliure el pas, Blandín se n'anà

al segon portal. Allí trobà el drac adormit en terra i, sense voler-lo despertar, passà lentament pel seu costat cap al tercer portal, on hi havia el fer sarraí encantat. Aquest, sense dir ni un mot, li barrà el pas i brandà la maça de ferro per ferir-lo, però Blandín saltà àgilment i la maça s'estavellà a terra amb tanta força que, per Sant Cristol, tota la torre va tremolar. Blandín, prestament, l'escometé amb la llança i el travessà, pel mig del cor, de part a part amb tant de braó que en sortí un pam per l'esquena. Llavors el sarraí, com si no notés que estava nafrat, irat con un foll, agafà la llança i la trencà, i alçant novament la maça se n'anà enfurit vers Blandín, que s'havia amagat darrera un pilar, i colpejà amb tanta fúria que pertrencà el pilar i el féu caure a terra. Blandín, perduda la llança, va treure l'espasa i, valent, d'un sol cop li va trencar el braç esquerre. Així el va seguir ferint greument moltes vegades fins que el sarraí perdé els sentits, la vista i l'oïda, i caigué a terra, molt nafrat i perdent molta sang per les ferides. Però per la propietat que tenia no podia morir. Llavors Blandín, recordant els consells del donzell, es va posar damunt del sarraí i amb la daga li donà un gran cop a les dents i li arrencà dos queixals; i el sarraí, sentint que havia perdut una dent, morí fent un gran sospir.

Després, més tranquil, Blandín va entrar a la

Escaneado con CamScanner

Escaneado con CamScanner

torre, on va trobar el Blanc Astor, l'agafà al puny i tornà a sortir, amb gran goig, no cal dir. I quan hafou al segon portal veié que el drac malvat s'havia despertat i defensava el pas. Blandín, veient que no podia passar es digué: «Déu m'ajudi, que em cal novament lluitar si vull passar». Tornà l'astor a la torre i, després, se n'anà vers el drac amb l'espasa flamejant, ben lluent i ben tallant, i atacant-lo, d'un cop li trencà dues costelles; sentint-se ferit, el drac s'abraonà sobre el cavaller amb la intenció d'agafar-lo pel coll, però Blandín àgilment l'esquivà i d'un salt muntà a l'esquena de la fera i li enfonsà la daga a la gola moltes vegades; i per la molta sang que brollava de les ferides, el drac començà a morir.

Llavors Blandín agafà l'astor i sortí de la torre. Al castell trobà el donzell i les donzelles, que l'esperaven, agenollats i pregant a Déu.

—¿És aquest l'astor? —preguntà Blandín.

—Certament, aquest és.

Tots plegats se n'anaren vers la cambra de la donzella i quan foren allí parlà el donzell:

—Doneu-me l'astor, que jo sé de fa molt temps la seva gran propietat i sé què he de fer per guarir la meva germana.

De seguida, se n'anà a la donzella encantada, li agafà la mà i la col·locà tota plana sobre l'astor. Immediatament, la donzella tornà a la vi-

Escaneado con CamScanner

da, i es llevà sospirant i fortament meravellada.

—Gentil germana —digué el donzell—, heus aquí un cavaller humil, que ha vingut i us ha deslliurat per fets d'armes. Doneu-li grans mercès.

Ara us diré el que va fer la donzella: s'agenollà als peus de Blandinet i digué:

—Noble cavaller, com a flor de bon guerrer us rendeixo grans mercès pel servei que m'heu fet, i us prego, meu senyor, que prengueu sota el vostre comandament, si a vós us plau, aquest castell i la seva senyoria, i el meu hort i l'or i l'argent i tot el que hi ha. I perquè jo pugui contar qui m'ha vingut a deslliurar, jo, Brianda, us demano el vostre nom.

—Na Brianda —respongué Blandín de Cornualla—, jo no vull per present ni terra ni argent ni castell ni cap altra cosa que vós tingueu, sinó el vostre amor. Sapigueu que jo estic tan enamorat de vós que d'amor penso que moriré. Per això no vull res més que el vostre amor. I doncs voleu saber el meu nom, jo sóc Blandinet de Cornualla.

La donzella respongué cortesament:

—Cavaller plaent, el meu amor serà sempre vostre davant de tothom. Al món no hi ha senyor, duc ni emperador que jo estimi tant; i us ho mostraré.

Llavors la donzella es va alçar i li va treure

Escaneado con CamScanner

el bacinet i, veient-lo blanc, cortès i amorós, el va començar a besar amb amor lleial. I Blandinet besà també Na Brianda. No cal parlar. Així s'estigueren força estona fins que es van separar i la donzella, plena de joia, saludà el seu germà i les donzelles d'una en una. Després digué el donzell a Blandinet:

—Deveu estar cansat de la batalla; anem a dinar, que l'he fet aparellar.

—Això em plau, certament, ja que em trobo cansat i las. Us prego, però, que primer aneu al portal del castell, on trobareu Peitavín, el meu escuder, que guarda el meu destrer, i el feu entrar amb nosaltres —respongué Blandín.

—De bon grat ho faré.

El donzell se n'anà al portal i digué:

—Company Peitavín, aquí m'envia mossèn Blandín i us mana que entreu.

Llavors Peitavín entrà al castell, i ell i el donzell establaren els cavalls i els donaren civada. Després es reuniren amb Blandín.

Quan van ser tots junts, se'n van anar al jardí, on hi havia una gran taula parada, plena de bones viandes. Allí dinaven alegrement escoltant el dolç i amorós cant dels ocells, i parlant d'aventures, quan Blandín recordà la donzella d'ultramar que li havia pres el cavall i digué:

—Brianda, una cosa us diré d'una donzella

Escaneado con CamScanner

que em va fer gran vilania, mentre estava dormint. Heu de saber que em va prendre el meu cavall, encara que me'n va deixar un altre perquè pogués cavalcar; així, compensant vilania, em va fer un poc de cortesia, però jo he jurat pel meu cap que no participaré en cap festa fins que no hagi trobat el meu cavall i aquella que me'l va prendre.

Llavors Brianda es va posar a riure i digué:

—Blandín no us enfadeu, ja que trobareu aviat el vostre cavall. Cal que ara sapigueu la veritat. Aquella que us va prendre el cavall era una meva servidora que jo vaig enviar pel món a la recerca d'algun noble cavaller, valent i bon guerrer, que per mi volgués lluitar i per fets d'armes em deslliurés; per això ella us va enganyar. Déu ha volgut que vós la trobéssiu i que, cercant-la, em vinguéssiu a deslliurar. No us meravelleu d'això, i us prego que la perdoneu.

Blandín, alegre pel que havia sentit, de Brianda, sobre aquella altra donzella va dir:

—Jo la perdono de bon grat. I us dic que molt em plau el que ha passat, ja que d'aquesta manera us he trobat a vós.

Així continuaren dinant alegrement. Després s'alçaren de taula i passejaren deportant-se joliuament pel jardí; ja us ho podeu pensar, certament.

I Blandinet digué:

Escaneado con CamScanner

—Donzella, ¿què podríem fer d'aquells cavallers malastrucs que avui he fet presoners i tinc tancats a la presó del castell? Allò que em direu farem.

—Deslliureu-los i que se'n vagin ben lluny.

Llavors Blandinet i el seu escuder Peitavín els van treure de la presó i Blandín els manà que s'enduguessin i soterressin els seus quatre companys morts, i els foragitaren del castell. Després, tancaren el portal i ambdós tornaren al jardí a jugar amb les donzelles, i allí s'estigueren fent molt bell deport fins a la nit.

Quan arribà la nit, Brianda es dirigí al cavaller i li va dir:

—Blandinet, car senyor, us prego que entrem al castell, vós, el donzell i jo, ja que us vull mostrar el meu tresor.

Entraren al castell i Brianda el portà a la cambra del tresor. Allí obrí els cofres i, cridant Blandín, li mostrà el seu tresor d'or, argent i joies nobles i belles. Llavors li digué:

—Cavaller, us prego que sigueu gentil i prengueu or i argent, tant com en vulgueu; això em seria molt plaent.

—Brianda —respongué Blandín—, jo us dic que ni or ni argent ni res altre que vós tingueu em plau, sinó només el vostre amor, ja que no desitjo res més que servir-vos mentre visqui.

Escaneado con CamScanner

Ara us diré com Brianda conquistà Blandín i després, encara altres coses més.

Blandinet restà al castell durant més d'un mes, a la fi del qual es recordà de Guiot i, veient que el dia de la cita s'apropava, decidí partir i volgué prendre comiat de Brianda i del donzell. Llavors Brianda començà a plorar amb gran dol i amb la cara banyada en llàgrimes li digué:

—Franc cavaller, el meu amant, el meu senyor, bé veig que no m'ameu amb gran amor, car si així m'améssiu no voldríeu allunyar-vos de mi com voleu fer.

Respongué Blandín:

—La veritat us vull dir. Em cal partir. Heu de saber que un meu amic i jo vam sortir plegats de la nostra terra per tal de cercar aventura i fer bona guerra ....
.... Vam cavalcar així ben bé mig any, sense trobar aventura, fins que un matí vam entrar en un bosc per una zona deserta, i allí vam trobar una aventura molt aspra i molt dura, de la qual no vull ara parlar. Dins del bosc vam sentir el cant d'un ocell que deia: «Gentils senyors, seguiu avant i trobareu un gran desert, on veureu un pi al mig del camí. I quan sigueu allà que l'un es posi a mà dreta, on comença un camí estret, i l'altre a mà esquerra, i així trobareu gran aventura».

Escaneado con CamScanner

»Quan vam haver sentit aquestes paraules, que molt ens meravellaren, vam cavalcar fins que vam trobar el pi; allí vam tenir consell i ens vam separar, marxant cadascú per un dels dos camins que del pi partien, no sense haver acordat abans que en aquell mateix pi ens havíem de reunir novament el jorn després de Sant Martí. Des de llavors que no he tornat a veure el meu bon company Guiot. Per això, Brianda, em cal partir i ser allí en la data fixada.

Brianda l'escoltà en silenci i, plorant, respongué:

—Senyor, si és cert que heu de partir, almenys concediu-me un do: que quan haureu trobat el vostre amic i sigueu junts, tornareu a mi.

Blandín accedí de bon grat a la petició de la donzella:

—Jo tornaré de bon grat, si a Déu plau —digué.

I, després de prendre'n comiat, partí del castell en companyia del seu escuder Peitavín.

Ambdós cavalcaren nit i jorn, sense descans, fins que el dia després de Sant Martí arribaren al lloc de la cita amb Guiot Ardit. Allí l'esperaren durant tres dies inútilment. I quan el tercer dia va passar també sense tenir noves del seu company, Blandín decidí anar-lo a buscar i jurà que

Escaneado con CamScanner

no tornaria al castell de Brianda fins que l'hagués trobat.

Així tornaren a cavalcar i, agafant el camí de l'esquerra per on partí Guiot, s'internaren pel bosc desert. Cavalcaren molt de temps sense veure ningú fins que, per sort, van trobar aquell pastor amb qui havia dinat Guiot aquell dia. Blandín el saludà i li preguntà:

—Déu vos guard, prohom. Digues, ¿has vist un cavaller de Cornualla, bon guerrer, que es fa dir Guiot Ardit de Miramar? Et prego que si l'has vist, m'ho diguis, ja que el vaig cercant.

Llavors respongué cortesament el pastor:

—Senyor, certament va passar per aquí fa molt de temps. Aquí es va aturar i va dinar amb mi, després va prendre aquell camí, i des de llavors no l'he vist més.

D'aquí partiren Blandín i Peitavín, seguint el camí que els havia indicat el pastor. I quan feia força temps que cavalcaven per aquell desert tan ingrat, van arribar al verger on hi havia el viver de peixos en què Guiot havia mort el cavaller negre. Però aquí no trobaren res i seguiren cavalcant. Més endavant trobaren l'ermita en què Guiot s'havia guarit de les ferides del combat amb el cavaller del viver. Allí Blandín saludà l'ermità i li va preguntar:

—Déu vos guard de mal, bon prohom. Di-

Escaneado con CamScanner

gues, ¿has vist un cavaller de Cornualla, bon guerrer, que es fa dir Guiot Ardit de Miramar? Us prego que no tardeu a dir-m'ho, si l'heu vist, ja que el vaig cercant.

Llavors respongué cortesament l'ermità:

—Senyor, certament va passar per aquí fa molt de temps. Aquí va estar durant vuit jorns i després va prendre aquell camí. Des de llavors no l'he vist més.

D'aquí partiren Blandín i Peitavín, seguint el camí que els havia indicat l'ermità, i cavalcaren durant tot el dia per aquell bosc desert sense trobar noves notícies. L'endemà cavalcaren novament i quan fou més de mig jorn passat van veure un noble castell, molt gran i bell i, a sota del castell, un llogaret d'unes cinquanta cases entre bones i dolentes, cap on es dirigiren. En entrar-hi, Blandín va descavalcar i s'adreçà a un prohom dient-li:

—Déu vos guard, prohom. Digues, ¿has vist un cavaller de Cornualla, bon guerrer, que es fa dir Guiot Ardit de Miramar? Us prego que no tardeu a dir-m'ho, si l'heu vist, ja que el vaig cercant i voldria trobar-lo.

Llavors respongué iradament el prohom:

—Jo us en donaré notícies que no són gens bones ni agradables. El senyor d'aquell castell i els seus parents, que són amb ell, el tenen pres

i lligat ben bé fa dos mesos, perquè havia mort quatre cavallers molt forts, que eren parents del dit senyor. I si em voleu creure, no demaneu per aquell home, car si l'aneu demanant, per ma fe que us busqueu dany.

Blandinet, sense fer cas del consell, li demanà:

—Us prego que em porteu al castell, ja que no marxaré que no hagi parlat amb ell.

—Ho faré de bon grat, cavaller —respongué el prohom.

Quan van ser davant del castell, Blandinet colpejà fortament la porta fins que vingué el portaler.

—¿Qui ets tu, cavaller, que així véns tan ardit? —digué aquest.

—Jo sóc Blandinet de Cornualla, i et prego que diguis al senyor del castell que vull parlar amb ell.

Llavors el portaler va entrar al castell i va parlar amb el seu senyor:

—Senyor, un cavaller hi ha defora, sobre un destrer, i m'ha dit que, si us plaïa, anéssiu a parlar amb ell.

El senyor se n'anà llavors vers Blandín i, després de saludar-lo, li digué secament:

—¿Què demaneu i què voleu, cavaller?

—Jo he vingut aquí —parlà Blandín— perquè he oït dir que vós teniu presoner Guiot Ar-

Escaneado con CamScanner

dit, el bon guerrer. I us voldria fortament pregar que el deslliuréssiu i el deixéssiu anar, ja que no el teniu pres per bon dret.

El senyor, en sentir aquestes paraules, s'irà molt i respongué:

—Jo tinc, certament, Guiot Ardit pres i lligat. I vós, amb el vostre poder, per res del món no el podreu deslliurar, si no lluiteu amb mi i venceu en el combat. Us proposo una bona i lleial batalla: posaré Guiot Ardit en un cantó del camp i si em venceu, serà lliure i us el podreu emportar.

Blandín respongué ple de joia:

—Bon cavaller, això faré gustosament. Us prego que us aneu a armar i que penseu a fer batalla. ¡Comencem prest, car per ma fe que us venceré!

El senyor del castell, llavors, s'armà ràpidament i aviat sortí del castell amb Guiot Ardit; i, després de deixar Guiot en un costat, com havia dit, se n'anà al mig del camp. Blandín féu el mateix i començà la batalla: brocant asprament els seus destrers, es llançaren al galop l'un vers l'altre amb tanta força que, colpejats i ferits amb les llances, ambdós caigueren a terra descavalcats. Després es van llevar i començaren a lluitar amb les espases donant-se tants grans cops que aviat es van trencar els escuts l'un a l'altre. Llavors, el senyor del castell li donà un gran cop sobre el bacinet que en féu sortir foc i flames. Blandín,

Escaneado con CamScanner

valentament, s'hi abraonà i amb l'espasa flamejant li donà un cop tan fort i terrible que tot l'aubert[1] li va traspassar i el va ferir greument. Així batallaren asprament tan de temps, sense que cap dels dos pogués véncer, que per força hagueren de reposar per recobrar força i alè. I quan hagueren reposat, es combateren novament l'un a l'altre i es feriren greument amb les espases fins que ambdós caigueren a terra estabornits.

Ara us diré què féu Blandín.

Quan s'hagueren recobrat, Blandín prengué coratge i el colpejà tan durament que el féu caure a terra molt greument ferit; encara el cavaller es va voler alçar, com a bon guerrer, però Blandín li muntà al damunt i, traient-li l'elm li digué en veu alta:

—¡Cavaller, rendiu-vos, o a fe meva que morireu ara mateix!

Quan el cavaller oí aquestes paraules, vençut com estava, es rendí a Blandín de bon grat. Aquest el féu alçar i, com a bon cavaller, cortesament li perdonà la vida i el féu tornar al seu castell. Després, prengué Guiot Ardit i li digué:

—Guiot, anem-nos-en sense tardança, que aquí ja no hi fem res.

---

[1] Protecció del cos. Mena de túnica amb mànigues que arribava fins als genolls, feta de malles de ferro que podien ser rodones (anells) o quadrades (plaques) i anaven entrelligades o clavades.

Escaneado con CamScanner

Cavalcant tots tres com a bons amics, entraren pel bosc, camí del castell de Brianda. I mentre cavalcaven, Blandín contà al seu company l'aventura que trobà quan conquistà el Blanc Astor i desencantà Brianda, i el bon Guiot Ardit de Miramar explicà a Blandín com havia mort el cavaller del viver i altres bons guerrers, parents d'aquell, i com l'havien fet pres.

Així cavalcaren durant moltes jornades fins que foren a les envistes del castell de Brianda i del donzell. Llavors Blandín digué al seu escuder:

—Peitavín, vés al castell sense tardar i comunica a Brianda que jo molt aviat seré amb ella.

Peitavín se n'anà tot seguit al castell i quan va trobar el donzellet el va saludar gentilment i li va dir:

—Cortès donzell, Blandín us saluda, i Guiot Ardit de Miramar, i m'envia a dir-vos que aviat seran aquí amb vós.

El donzell l'acollí amb molt de goig i, quan va saber les noves que Peitavín portava, va anar a buscar Brianda per dir-li que aquella mateixa nit Blandín seria amb ells al castell. Brianda rebé la notícia molt alegrement i se sentí tan feliç i joiosa que, sense poder esperar, volgué sortir a l'encontre de Blandín. Llavors féu ensellar els cavalls i amb les seves donzelles sortí del castell. A penes havien sortit, va veure els dos cavallers

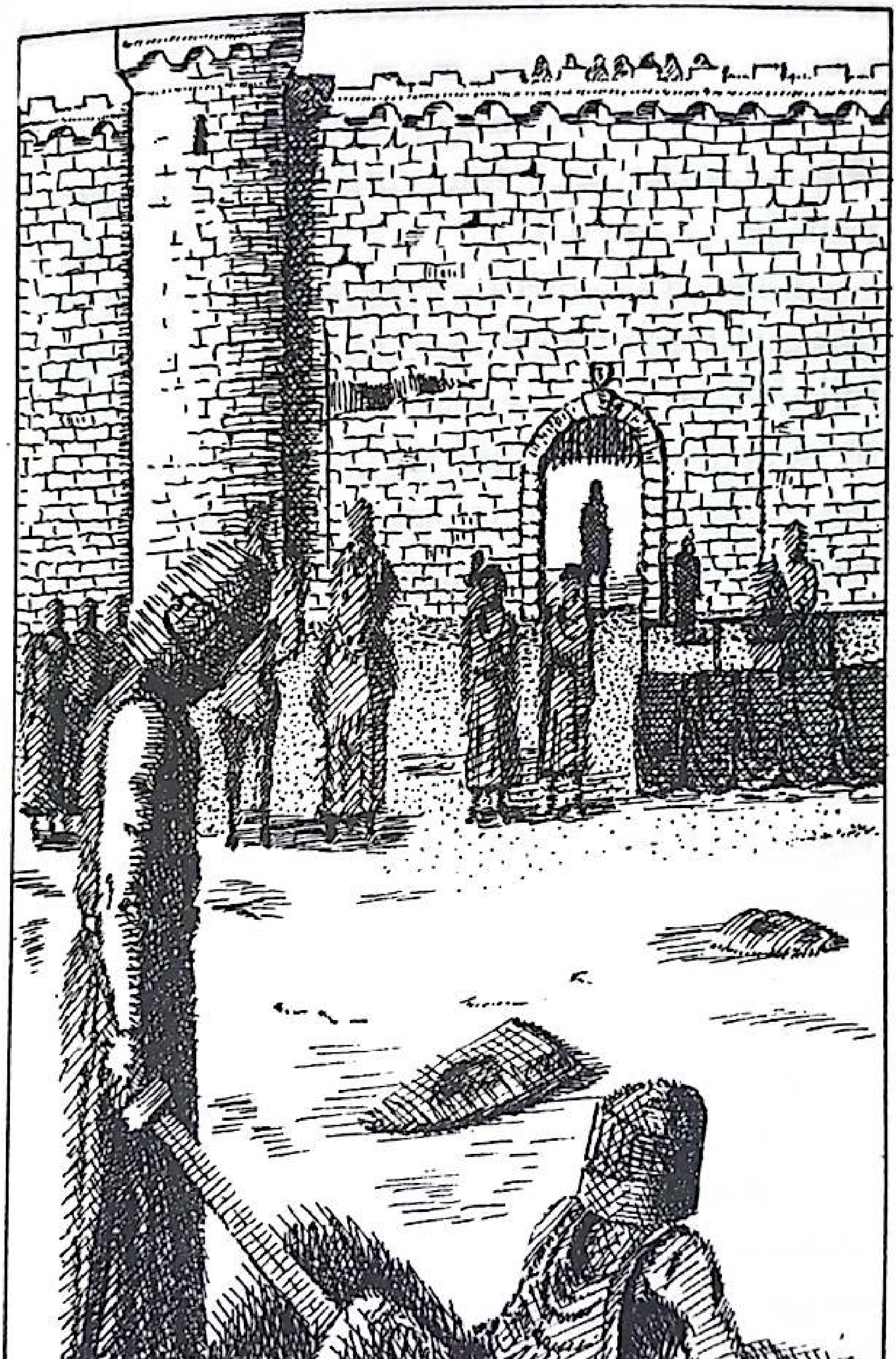

Escaneado con CamScanner

i, sense pensar-s'ho, esperonà el seu cavall i anà a trobar-lo; i Blandín féu el mateix.

Allí s'acolliren amb gran goig, no cal dir. I després se n'anaren tots vers el castell, jugant i rient festivament.

Una vegada descavalcats, van anar a sopar en una cambra de taules parades i bones viandes aparellades i soparen tots junts feliçment. I després de sopar, digué Blandinet:

—Ha arribat l'hora en què tots hem de pensar a dormir. Anem-nos-en a colgar i reposem fins que el dia sigui clar. Demà parlarem sobre el que més ens convé fer.

Llavors Brianda i les donzelles es retiraren a dormir i Blandín, Guiot, el donzell i Peitavín se'n van anar plegats a una cambra i allí es van colgar i van dormir tota la nit.

Al matí es van llevar i Blandín i el seu amic Guiot se'n van anar a la muralla, on van tenir consell.

Digué Blandín:

—¿Què aconselles, Guiot Ardit? Jo amo Brianda, noblement, sens ultratge, de fina amor, car ella és franca i gentil, i voldria prendre-la per muller. I us aconsellaria que, si a vós us plau, prenguéssiu per muller l'altra germana, car més ens val que ens mullerem ambdós ensems, puix que així ho podem fer.

Respongué el bon Guiot:

—Si així ho aconselleu, així em plau; gustosament ho faré de bon grat.

—Tornem, doncs, enrera i en parlarem amb Brianda.

Llavors van anar-se'n a trobar Brianda i quan la van trobar, Blandín, saludant-la, es va apartar amb ella i li digué:

—Brianda, heu de saber que jo vull, si a vós us plau, que la vostra germana prengui per marit el meu company Guiot Ardit de Miramar, ja que ell és un noble cavaller, valent, virtuós i bon guerrer, humil, cortès i molt lleial.

»Us prego que, si a vós us plau, vulgueu fer això per mi. I us prego, a més, tan humilment com puc, que vós em vulgueu prendre a mi per marit, car tot mon delit serà servir-vos sempre mentre visqui.

Respongué Brianda cortesament a Blandinet:

—Senyor, certament, això faré de bon grat, ja que no hi ha ningú en tot el món que jo ami com a vós, Blandín, amb cor fi, i per ma fe, puix que a vós us plau, ho faré de voluntat; però us prego que el meu germà sigui cridat a aquest consell.

El donzell fou, doncs, cridat i Blandinet l'assabentà del que havien parlat, de la qual cosa se n'alegrà molt i donà la seva conformitat.

Llavors cridaren Irlanda, la germana de Brianda, i Guiot l'esposà davant de tots, i Blandín féu altre tal amb Brianda.

Després, quan foren esposats tots quatre, Blandín digué a Na Brianda i a sa germana Na Irlanda que convidessin llurs parents, ja que ells volien que llur matrimoni se celebrés el dia vinent de Sant Antoni.

En acabat, es dirigí al seu company Guiot:

—Guiot, celebrarem gran festa, i proclamarem justes[1] i convidarem tothom qui vulgui justar, car vós i jo obrirem les portes del castell i tindrem la taula parada per a tot aquell qui vingui.

I així com ho havia dit, es féu: aviat proclamaren públicament les justes, i quan arribà aquell jorn, de totes bandes vingueren nobles cavallers i bons escuders per fer honor a Brianda i a sa germana Irlanda.

Tots junts féren molt bella i honesta festa i torneigs, que van durar ben bé quinze dies. I després van marxar tots els estranys al castell.

Blandín de Cornualla i Guiot Ardit de Miramar van romandre amb les seves mullers i van fer com a bons cavallers: d'aquí no van voler ja

[1] Es refereix a les lluites de caràcter esportiu, fetes a les corts en les grans festes, en què els cavallers lluitaven entre ells a cavall, d'home a home i amb llança, en els torneigs.

Escaneado con CamScanner

marxar, ni van voler seguir més guerres.

Van fer com la bona gent i Déu els va donar prou de bé.

Ara veieu que us he dit com Blandín i Guiot Ardit van trobar bones mullers, car feren com a bons cavallers. I pregueu a Déu que així us premiï i us doni la bona estrena[1].

---

[1] Estrena és, literalment, el regal donat en una data de l'any en agraïment i premi pels serveis rebuts des d'una altra data. En el text sembla tenir aquest significat, i funciona com a consell final i, doncs, conclusió del relat, per a l'auditori: Blandín assoleix la felicitat com a premi al seu comportament, feu el mateix i així us premiarà Déu. Quant a la seva significació ideològica vegeu la introducció.

Escaneado con CamScanner

APÈNDIX*

. . . .
D'aquí se part lo bon Blandin
e va-se'n per l'estret camin,
e intra-se'n per lo boscatge
com a bon cavalier de paratge.
Apertament ell va cercar
ventura, si porria trobar.
E quan ell hac un temps anat
per lo boscatge on era intrat,
ell va veser una donzella,

---

* Aquest fragment del *Blandín de Cornualla* es reprodueix segons l'edició d'A. Pacheco de 1983.

Escaneado con CamScanner

mout graciosa a meravella
que guardava en un bell prat
un cavall blanc tot ensellat,
que cantava joliament
un cant d'amors veraiament.
E quan Blandin vi la donzella,
apertament se'n va vers ella,
e bellament la saludet,
e d'amors ell li demanet,
e dis: —Donzella de gran paratge,
com és aissí en tal boscatge?
E di, de qui és tan bell caval?
Prec Dieus que lo garde de mal,
car, per ma fe, ell és molt bell
a cavalcar a tot donzell—.
Adonc la donzella respondet
cortesament a Blandinet,
e dis: —Senyor, per veritat,
dirai-vos-ho tot de bon grat.
Jou sui donzella d'otramar
que aventura vaoc cercar,
e vuell ara pendre ma dinada
am mon cheval per esta prada;
e si dinar am mi vos plasia,
per ma fe, molt gran gauig n'hauria,
car de vianda hai a bastament
a mi e a vós verament—.
Blandin, que ausí la cortesia
que la donzella li disia,
respondet-li corteisament,
com a bon cavalier verament
e dix aissí: —Donzella de paratge,

Escaneado con CamScanner

jou penserai de far autratge
si plus avant jou cavalcava
et jou am vós non mi dinava.
Si lo convit jou non prenia,
per cert, faria gran vilania.
Per vostra amor jou lo penrai,
e am vós jou me dinarai—.
Adonc Blandin descavalquet
e la donzella acompanyet.
La donzella mes tantost la taula.
dejús l'ombra d'un bell saule,
e estendet blanca toalla
davant Blandin de Cornivalla,
e comencéron a dinar,
e leur viandes a menjar.
Adonques Blandinet parlet
e a la donzella demanet,
e dis-li: —Franca creatura,
prec-vos que em digas l'aventura
que vos disés que anàs cercant;
digués-m'ho lleu de bon talant,
car sus ma fe vos prometerai
que de bon cor vos servirai—.
Dis la donzella: —Gran mercès
de ço, senyor, que dit havés,
car vós no em podés ajudar
a m'aventura cercar;
mais ans, però, dinarem-nos
et puisses dirai-la-vos—.
Aquí dinàron francament
amdous ensems veraiament,
e quan hàgron de tot dinat,

Escaneado con CamScanner

deportant-se per miec lo prat.
Adonc Blandin hac gran talent
de se dormir veraiament,
e dis: —Donzella, sens mentir,
gran talent hai d'un pauc dormir.
Preg-vos que aissí nos repausem
per aquest prat e dormirem—.
Dis la donzella: —En nom de Dieu,
car atressí gran somn hai jeu—.
Adonques ells se'n van anar,
e sot un bell pin se'n van pausar.
Aquí dormí lo bon Blandin
sus lo bell prat, dessot un pin.
E la donzella quan sentit
que Blandinet fon adormit,
tot de plain ella se llevet
e pres lo cavall de Blandinet;
apertament sus va muntar
e molt corrent se'n va anar.
Va-se'n fugent per lo camin
am lo cavall del bon Blandin,
e laissa lo sieu per mig del prat
dessot un arbre estacat;
e torna-se'n apertament
vers sa maison veraiament.

. . . .

Escaneado con CamScanner